

DOMOVINA

Uredništvo je v Schillerjevih ulicah št. 8. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja dvakrat na teden, vsak torek in petek ter velja za Avstrijo in Nemčijo na leto 8 kron, pol leta 4 krona, 3 meseca 2 kroni. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poštnina, namreč: Na leto 18 kron, pol leta 6 kron, 30 vti. Naročnina se pošilja upravništvu, plačuje se vnaprej.

Za inserate se plačuje 1 krona temeljne pristojbine, ter od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsakokrat; za večje inserate in mnogokratne inseriranje znašen popust.

Preidimo od besed k dejanjem!

I.

V znanju je moč, v znanju je nepremagljiva življenska sila, v znanju je — kapital. Izobrazba narodova je pogoj moči narodove.

Da smo Slovenci mal narodič, to je dejstvo, ki se ne da spremeniti, to je usoda naša, da smo sosedje močnejšega naroda, ki nas je zaslužnil s križem in mečem — z rimskonomško kulturo. Tedaj se je začela za nas doba hlapčevanja, in še danes hlapčujemo, ko so vsi narodni vspehi takorekoč le drobtinice, s katerimi nas hranijo, nas uspavajo, da mislimo v svoji otroški nezrelosti, da napredujemo. Jeli to napredek, če stori tvoj nasprotnik 50 korakov v razvoju v istem času, ko ti enega!

Vse premalo pomislimo, kaj pomeni, kaj nam obeta dejstvo, da je zasedel nasprotnik vse važnejše postojanke, vse strategično pomenljive točke slovenske zemlje.

Res je že postalo zadnji čas skoro običajno in moderno pri nas zabavljati čez vse, kar obstoja, čez vse, kar je starega, kar se še ni pomladilo in oživilo v smislu novih idej, novih mislij — in vendar lahko trdimo, da se je v resnici še tako malo, malo izpremenilo na bolje. Rodile so se pri nas pač nove misli, sklepali se lepi načrti, po katerih naj bi se preustrojilo in prenovilo vse naše slovensko življenje.

Da bijemo Slovenci obupen boj za obstanek, to mora uvideti sleherni, kdor ni mnenja, da je že domovina rešena, če se zapoje slovenska pesem v kakem zakotnem tistem kraju, kateremu je še prizanesla nemška grabežljivost, ki še ni okužen, zastrupljen! Koliko se sliši tarnati in obupavati nad „kruto, neusmiljeno usodo“, ki tako zvesto preganja naš ubogi narod! Ali vse ostane v starem tiru, čakamo in čakamo udani v voljo in milost Božjo nekoga, ki nas naj na mah odreši, ki naj čudežno čez noč stori naš slovenski narod — zaveden, močen. Nasprotniki so nam vsilili boj neizprosno, njihova deviza je: Pogin Slovincem! Nam pa manjka organizirane narodne armade, manjka discipline — manjka nam vodnikov, manjka nam ljudij, ki bi hoteli in znali ustvariti iz posameznikov ožje kroge in organizirati te

manjše skupine v veliko skupno narodno armado! Delo ni lahko, delo je obširno, zahteva časa. zahteva ljudij — žrtev.

Kako pogosto slišimo klic „Dajmo ljudstvu izobrazbe“, delajmo na to, da se vse ljudstvo brez izjeme, da se narod celokupen vzdrami iz neke nerazumljive zastalosti, da krene na pot vspehov, napredka. Napredovati moramo, sicer nazadujemo, mirnega stanja ni, kjer je življenje, ker življenje je razvoj, je boj. In narodnostni boj divja neusmiljeno, ta je za nas hujski, nevarnejši, ko so bili vsi roparski navali divjih Turkov, katerih se je branil in ubranil naš narod s krepko roko.

Pomoči in rešitve nimamo upati od drugod — v nas samih leži moč, leži ona nepremagljiva sila, katero je treba vzbuditi — in naš narod bo ostal mal po številu, a neustrašen, močan in bo strl tisočletne okove tlačanstva in suženjstva.

Koliko prikritega, koliko gnilega je po naših trgih, in ni ga lahko najti slovenskega lista, v katerem bi se smele razkriti te rane, pokazati delo narodnih veljakov.

Narod naj trpi škodo, ta ubogi teptani slovenski narod, samo da se ohrani osebni ugled nekaterih in če tudi na grobeh slovenskih. Bodo ostri sodniki samih sebe, žrtvimo, izrezamo, kar je gnjilega v naših vrstah! Kaj nam pomaga vse blatenje nasprotnika, če vspešno temu ne delamo pozitivno, če prepuščamo vse le slepi sreči in se vzdramimo šele ob času kakih volitev! Nehote se tukaj spomnim zadnjih deželnozborskih volitev; prihajali so naši ljudje na volišče s praznimi listki, nekateri so prišli le radi tega, ker so se bali kazni, če ne pridejo z listkom, ki jim ga je poslalo okrajno glavarstvo potom občine! Mi pa smo jim pisali glasovnice in se veselili slavne zmage narodnega kandidata, ki si ga je izbral narod — bili smo zadovoljni s svojim vspehom.

Ceste in okrajni zastopi.

Okrajni zastop v St. Gallenu na Gornjem Štajerskem je sklenil potegovati se za to, da bi vse okrajne ceste prevzela dežela Štajerska v oskrbovanje. Vsi okrajni zastopi na Štajerskem so imeli oddati svoje mnenje o tej stvari. Hočejo torej, da bi okrajne ceste na Šta-

jerskem postale deželne ceste. Dosedaj na Štajerskem nimamo deželnih cest, kakor v naših sosednih deželah, na Kranjskem in Koroškem. V obče se mra reči, da je oblast čez okrajne ceste, posebno na Štajerskem, stvari na veliko škodo prav zmedena.

Na Štajerskem imamo državne ceste, nadalje okrajne ceste prvega razreda, ki so prilično to, kar deželne ceste na Kranjskem, potem okrajne ceste drugega razreda in slednjič občinske ceste. K okrajnim cestam prvega razreda donša dežela eno tretjino za posipanje in plačilo cestnikom ter eno polovico stroškov za takozvane objekte, namreč mostove, podzide itd. Za okrajne ceste druge vrste donša dežela eno tretjino stroškov za objekte. Že iz te uredbe se vidi, da ona povzroča vedno dopisovanje med okrajnimi odbori in deželnim odborom. Znana počasnost deželnega odbora posebno v cestnih stvareh in pomanjkanje zadostnih tehničnih močij pri deželnem odboru ima nasledek, da je dežela svoje doneske za okrajne ceste obeh razredov skoro vedno za eno leto dolžna okrajnim zastopom. Na drugi strani pa so okrajnim odborom vsled pristojnosti deželne uprave pri oskrbovanju okrajnih cest vedno pomisleki na poti, če bodo naprave na cestah in mostovih ugajale deželnemu odboru, kateri bi sicer odrekel deželne doneske za vzdrževanje cest in mostov. To razmerje sili okrajne zastope, da daje načrte za nove cestne naprave vsakokrat narediti po deželnem inženjerju. Ta pa ima premalo časa in vsled tega zaostane marsikatera potrebna cestna naprava leta in leta. Tako se naprava okrajne ceste iz Šmartnega v Rožni dolini na Vojnik vleče že leta in leta, ne da bi celjski okr. zastop mogel priti do sklepa v tej zadevi, ker dež. inženjer proge za novo cesto ni pregledal, brez tega pregleda pa okrajni zastop ceste ni mogel začeti delati, ker bi sicer deželni odbor ne bil k stroškom te ceste nič prispeval.

Z občinskimi cestami je pa še večji križ. Kmečke občine niso dosti premožne, da bi vzdrževale svoje ceste v takem stanu, kakor ga zahteva promet. Okrajni zastopi in dežela pa k stroškom občinskih cest že načeloma prav neradi kaj prispevajo, ker, ako eni občini pomagajo, oglasijo

LISTEK.

E.Zola.

Mačji raj.

Teta mi je zapustila angorsko mačko, ki je pač najneumnejša žival, kar jih poznam. Ta mačka mi je nekega zimskega večera, ko je ogenj v kaminu že pojema, pripovedovala naslednjo povest:

I.

Imela sem takrat dve leti in bila sem pač najbolj tolsta in najbolj naivna mačka, kar si jih je mogoče misliti. Bila sem pač v tej nežni mladosti polna domišljavosti in zaničevala sem udobnosti domačega ognjišča. In vendar, koliko hvale sem bila dolžna previdnosti, katera me je spravila v hišo Vaše tete. Dobra žena me je oboževala. V globini omare sem imela pravo pravcato spalnico s pernico in trojno odejo. Hrana je bila ležišču primerna. Nič kruha, nič juhe, vedno le meso, dobro krvavo meso.

No da: sredi vseh teh radostij in vžitkov sem imela le eno željo, le ene sanje: splaziti se skozi odprto okno in pobegniti venkaj na strehe. Vedno gledanje in omilovanje mi je bilo zoprno, mehkost moje postelje mi je vzbujala stud, bila sem tolsta, da se mi je gabilo. In ves dan sem se dolgočasila v svoji sreči.

Omeniti moram, da sem videla z okna streho, če sem le količkaj stegnila vrat. Tam so se istega dne v solnčnem soju valjale štiri mačke z namršeniimi kožuhi in visoko dvignjenimi repi, in so od veselja na ves glas mijavkale. Takega prizora še nisem videla nikoli.

Od tistega dne je bilo moje prepričanje trdno. Sreča je bila le na tej strehi, za tem oknom, katero so trdno zapirali, tako trdno, kakor vrata do omar, v katerih je spravljeno meso.

Sklenila sem, da pobegnem. Življenje — mislila sem — ima gotovo še druge sladkosti, kakor krvavo meso. Nekega dne so pozabili zapreti kuhinjsko okno. Skočila sem na strešico, ki je bila pod njim.

II.

Kako so bile strehe lepe! Široki žlebovi so jih objemali in razprostirali čarobne vonjave. Z neizrecno radostjo sem lazila po teh žlebovih, kjer so se moje tačice pogrezale v fino, zelo mehko, prijetno toplo blato. Bilo mi je, kakor da bi hodila po žametu. Solnce pa je sijalo tako gorko, da je kar topilo mojo tolščo.

Ne smem zamolčati, da sem trepetala po vseh udih. Moja radost je bila združena s strahom. Posebno natanko se spominjam hude groze, katera bi me bila skoro vrgla na tlak. Tri mačke so se privalile z slemena in so pridrvele strašno mijavkaječ proti meni. Ko so videle, kako sem se prestrašila, so se mi smejale in rekle, da so se le šalile. Mijavkala sem z njimi. Bilo je krasno. A tovariši niso bili tako tolsti in neumni, kakor jaz, in smejali so se mi, ko sem se začela valjati po kositarnih ploščah, ogretilih od solca.

Star maček mi je skazal posebno prijateljstvo: ponudil se mi je, da prevzame mojo vzgojo; to ponudbo sem seveda radostno sprejela.

se potem vse za podporo in občinske ceste preidejo tako v oskrbo okrajev ali dežele.

Želeti bi torej bilo, da bi vse javne ceste bile v sposobni eni roki. Na to meri sklep okr. zastopa St. Gailen, ki hoče spraviti okrajne ceste v oskrbovanje dežele, torej jih preustrojiti v deželne ceste. Za nas na Spodnjem Štajerskem je vprašanje, če bi se stvari pri okrajnih cestah kaj zboljšale, če preidejo v oskrbovanje dežele. Mi moramo reči, da ne. Kajti gospodje v Gradcu so v obče slovenskemu delu Štajerske dežele malo naklonjeni, kakor sta ob svojem času v Celju javno tožila Rakusch in Stiger, razun tega je pa Gradec predaleč, da bi se s po.rebno hitrostjo in malimi stroški delalo za okrajne ceste. Naj torej ostanejo okrajne ceste v oskrbovanju okrajnih zastopov, katerih glavno opravilo so. Sicer je že pred 15 leti slovenski poslanec Jerman v Graškem deželnem zboru predlagal, naj se odpravijo okrajni zastopi na Štajerskem.

Deželni zbor je predlog odklonil, ker je odbor naglaševal, da so posamezni okrajni zastopi ustanovili hranilnice in druge naprave in da bi vsled tega ne bilo dobro jih odpraviti. Jerman je hotel odpraviti okrajne zastope pač posebno zaradi tega, da bi posebno na Spodnjem Štajerskem izginili mnogokrat strastni boji za večino v okrajnih zastopih, kakor se posebno kažejo v Celju in Ptuj. Ako bi se izročile okrajne ceste oskrbovanju dežele, izgubili bi okrajni zastopi največji del svojih poslov in potem bi res ne kazalo jih vzdrževati, ker vse druge posle okrajnih zastopov lahko opravljajo občine; tudi volitve v okrajni šolski svet, to po načinu, kakor zdaj volijo zastopnike v okrajni zastop.

Zaradi hitrejšega in točnejšega oskrbovanja okrajnih cest pa ni priporočati, da bi se izročili deželi. Pač pa bi bilo treba, da se okrajni zastopi osvobodijo zavor, katere na njih kolesa priklope dosedaj deželni odbor. Okrajni zastopi in njih odbori naj bi bili pri upravi okrajnih cest popolnoma prosti in zato bi seveda tudi okraji čisto sami vse stroške za okrajne ceste plačevali. Pregovarjalo se nam bode morebiti, da bi se tako okrajne doklade povišale. To bi bilo res, pa v isti meri, kakor bi se zvišale okrajne doklade, znižale bi se deželne, ker deželni odbor plačuje prispevke za okrajne ceste vendar samo iz deželnih doklad k davkom in se dobro ogiblje prevelikih prispevkov za posamezne okraje. Ako se bi dale okrajne ceste v popolnoma prosto oskrbovanje okrajnih zastopov, ne podražilo bi to stroškov za nič, še zmanjšati bi jih moralo, ker bi mnogo dopisovanje med okrajnimi zastopi in deželnim odborom odpadlo in bi uradniške plače za to se znižale.

Okrajni zastopi bi pa potem tudi morali skrbeti sami za potrebne tehnične moči, kar bi pa ne delalo težav, ker bi več okrajev lahko nastavilo si skupnega inženerja ali pa bi vsak okraj si najel po potrebi zasebne tehnike za svoje potrebe.

Ostanejo še pastorka javne oskrbe, to so občinske ceste. Od teh bi pač okrajni zastopi morali vse nekoliko važnejše sprejeti med okrajne ceste in občinam prepustiti edinole ceste v posameznih krajih.

Ah, kako daleč za menoj je bil mehkužni dom Vaše tete! Pila sem iz strešnega žleba, in najslajše mleko mi ni nikoli dišalo tako. Vse se mi je zdelo lepo in novo. Mlada mačica je prišla proti meni → krasno bitje, ki me je navdajalo s posebnim veseljem. Dotlej sem jaz videla taka bitja s tako mehko dlako le v sanjah. Zadrželi smo mladi tovarišici nasproti, a ko sem se ji hotela pokloniti, vgriznil me je eden mojih tovarišev v vrat.

III.

Po uro trajajočem sprehodu sem začutila glad.

„Kaj se obeduje na strehah?“ vprašala sem svojega tovariša mačka.

„Kar se najde“, poučil me je ta.

Odgovor me je spravil v zadrego, zakaj vkljub najmarljivejšemu iskanju nisem našla ničesar. Naposled vidim v mali sobici, katere okno je bilo tik strehe, delavko, pripravljajočo si obed. Na mizi ob oknu ležal je lep, apetitno rožnat košček mesa.

„To bo zame“, mislila sem si v svoji nedolžnosti. Skočila sem na mizo in zgrabila meso.

Delajmo torej za obdržanje okrajnih zastopov in za razširjanje njih prostosti in oblasti. Slovence, ki ne prisojajo okrajnim zastopom važnosti za slovenski narod, opominjamo, da gospodstvo in oblast v vsakem javnem zastopu povzdiguje čast in moč naroda in njega spoštovanje pri drugih narodih. Okrajni zastopi imajo pa po sedanjih uredbi tudi okrajne šolske svete v rokah in ž njimi imenovanje učiteljev. Koliko to pomeni za narod in vero, moral bi vsak Slovenec razumeti. Kdor torej misli, da je večina v okrajnih zastopih malo vredna, slabo služi narodu slovenskemu.

Shod narodno-radikalnega dijaštva v Trstu.

(Konec.)

Dne 8. septembra dopoldne je bilo zaključeno plenarno zborovanje, na katerem so se predložile in sprejele sledeče resolucije:

A. Resolucija za slovensko vseučilišče.

1. Slovensko dijaštvo, zbrano dne 6. septembra t. l. na prvem shodu narodno-radikalnega dijaštva v Trstu,

manifestira za slovensko vseučilišče v Ljubljani;

zahteva, da se reši slovensko vseučiliško vprašanje najmanj istočasno z opravičenimi vseučiliškimi zahtevami drugih avstrijskih narodov; odklanja najodločnejše, da bi bil Trst sedež italijanskega vseučilišča.

2. Isto pozivlja vlado, da vstvari potrebne pogoje za slovensko vseučilišče in smatra za eno prvih dolžnosti slovenskega dijaštva, da se posveča po končanih visokošolskih letih nadaljni strokovno-znanstveni izobrazbi, da tako postavi zadostno število usposobljenih učnih moči za slovensko vseučilišče.

B. Resolucija gmotnega odseka.

1. Narodno-radikalno dijaštvo, zbrano na svojem I. shodu v Trstu, smatra žalostne gmotne razmere za prevažen del slovenskega socialnega vprašanja.

Slovensko posojilništvo je glavni vir, ki naj z ustanovitvijo podpornih fondov zagotovi dijakom večjih podpor. — Radikalno dijaštvo graja ostro brezvestnost onih, ki po končanih študijah brezobrestnih posojil ne vračajo, ker s tem oškodujejo podporna društva, kratijo zaupanje v dijaštvo.

Odklanjamo z zaničevanjem vsako značajno kvarljivo podporo, ki ji je namen vplivati na prepričanje.

2. Narodno-radikalno dijaštvo zahteva, da sa podpore pravično regulirajo in predlaga ustanovitev osrednjega biroja, kamor naj javijo podporniki svoje podpore, in kjer morejo dobiti informacij.

3. Glede podpornih društev želimo, da se da v njih odborih slovenskemu dijaštvu posvetovalna pravica, da se zagotovi podpora za celo leto pod pogojem, da se gmotne razmere podpiranča ne izpremenijo, ter smatramo mesečnih 10 K za podporni minimum.

4. Radikalno dijaštvo izreka „Omladini“ za njeno delovanje na dijaško socialnem polju svoje priznanje ter jo pozivlja, da nadaljuje sosebno z zbiranjem statističnih podatkov, dokler se ne oprimejo tega velevažnega dela poklicanejši faktorji.

C. Resolucija odseka za ljudsko izobrazbo.

1. Narodno-radikalno dijaštvo smatra organizirano poljudno delo med slovenskim ljudstvom najvažnejšim sredstvom za napredek na kulturnem, političnem in gospodarskem polju.

Delavka pa je zagledavši me zavpila in me z metlo oplazila po koži. Pustila sem meso in kolneč pobegnila.

„Kaj neki misliš?“ ošteval me je maček. Meso na mizah je le zato, da se nam od daleč cede sline po njem. Po žlebovih moraš iskati.“

Da meso v kuhinjah ni za mačka, to je bila resnica, ki mi je ostala vedno nerazumljiva. Želodec me je začel resno opominjati na obed, a maček mi je zabičaval, da je treba počakati noči. Obupala sem skoro. Po noči bomo baje zlezli doli na cesto in prebrskali kupe smeti. In s kakšnim mirom mi je pravil to, s kako okostenelo filozofijo.

Toliko da nisem omedlela ob misli na tako brezkončen post!

IV.

Počasi se je približala noč, meglena noč, hladna, da so mi udje otrpneli. Kmalu je začelo deževati, tenek, gost dež mi je premočil kožuh in kakor z iglami zbadal mojo kožo, vmos pa je vila burja. Skozi mato odprtino nad stopnicami smo zlezli raz naše strehe.

Kako grda se mi je zdela ulica! To ni bila več tista prijetna toplota, ne več tiste svetle, v

2. Ustanovljajo naj se v večjih krajih stalne ljudske knjižnice, v manjših pa potujoče kot impulz za stalne.

3. Prirejajo naj se nazorna ljudska predavanja iz vseh strok človeškega znanja.

4. Vsa društva z izobraževalno tendenco naj se reformujejo in organizujejo v tem smislu. Nujno potrebna je njihova zveza.

5. Slovenska inteligenca in akademiki naj stopijo temu gibanju na čelo.

Priporoča se akademikom snovanje ferijalnih društev za manjša okrožja, ki naj omogočujejo vsakemu delovanje v gorenjem smislu.

7. Tudi avtonomne korporacije naj skrbje za gmotno stran teh teženj.

D. Resolucija odseka za dijaško izobrazbo.

1. a) Narodno-radikalno dijaštvo obsoja nečuvno indolenco slovenskih profesorjev, ki še niso napisali slovenskih učnih knjig za srednje šole. Povdarjamo potrebo, da se slovenski srednje šolski učitelji organizujejo, da zastopajo stanovske interese in gojijo slovensko srednješolsko pedagoško slovstvo. Slovenski srednješolski učitelj skušaj z visoko izobrazbo in idealno vnemo paralizovati neugodni vpliv sedanjega pomanjkljivega srednješolskega sistema in malenkostnega miljeja naših srednješolskih mest. V ta namen naj goji brez strankarskih namenov tesnejega prijateljskega stika z dijaštvom izven šole.

b) opozarja javnost na škodljivost škofovih zavodov, kojih intencije nasprotujejo temeljnemu principu srednješolske vzgoje,

c) zahteva, naj vlada med posameznimi predmeti srednje šole znanstveno soglasje, da ne pobija ena stroka nauk in metode drugega, II. — priporoča slovenskim dijakom, naj premišljeno izčrpavajo vsa izobraževalna sredstva vseučiliških mest. Toplo jim nasvetuje Prago, to pa z izrecno opombo, da naj se dijaštvo potrudijo živeti se v češke razmere in priučiti se češkemu jeziku. Opozarja na jugoslovanska vseučilišča.

3. Biti članom akademične organizacije je za dijaka nujno potrebno. Le-te pa se naj pazno izogibajo političnega strankarstva. Notranja vez jim bodi program, ki se izraža brez kršenja individualnosti v podlagah enotnega svetovnega naziranja. Narodna in socialna ideja veže naša društva. Po načelu dela in samopomoči naj se razvijajo sile posameznika v korist celoti. Akad. društva naj delajo, da se dviga dijaštvo duševno, нравno in gmotno. O sredstvih, da se dosežejo ti nameni, izjavlja: a) društva naj intenzivnejše goje strokovno in splošno izobrazujoče predavateljstvo. V čitalnici naj ne manjka znanstvenih revij, knjižnica naj vsebuje znamenita dela moderne splošne znanstvene in pa tudi leposlovne literature. Prirejajo naj poučne izlete.

b) Društva naj gojé pošteno zabavo, petje, telovadbo. Srednjeveške tradicije dvoboja naj skušajo odpraviti s tem, da skušajo vplivati na javno mnenje in uvesti poravnavo sporov. S predavanji o alkoholizmu in spolnih boleznih naj opozarjajo že absolvirane srednješolce na to nevarnost.

c) Zastopajo naj odločno gmotne interese slovenskega dijaštva v smislu resolucije odseka za gmotno stanje.

E. Resolucija organizacijskega odseka.

Narodno-radikalno dijaštvo priporoča, da se društva narodno-radikalnih akademikov združijo v enotnejšo organizacijo, ki naj na podlagi dose-danjih organizacij skuša biti nekak izvrševalni in reprezentativni organ narodno-radikalnega dijaštva. Naše glasilo je „Omladina“.

Popoldne 8. septembra se je vršil v veliki dvorani „Narodnega doma“ velik ljudski shod.

Nad 1000 oseb je bilo zbranih v dvorani. Iur. Žerjav otvoril burno pozdravljen, shod in predlaga za predsednika g. J. Goriupa, za pod-

solčni luči se kopajoče solčne strehe, na katerih se je bilo tako sladko raztezati in udajati lenobi. Izpodrsnila sem se večkrat na opolzlem tlaku. Z otožnostjo in britkostjo v srcu sem se spomnila trojne odeje in mehke pernice.

Komaj smo bili na ulici, začel je moj prijatelj drhteti po vsem životu. Stisnil se je in se skrivaj in boječ začel plaziti ob hišah, meni pa je ukazal, naj mu sledim, kakor hitro morem. V prve hišne duri se je skrtil z največjo naglico, in stoprav zdaj je začel zadovoljno prestiti. Vprašala sem ga, zakaj je začel tako bežati, in odgovoril mi je:

„Ali nisi videla onega moža z brento na hrbtu in s kavljem v roki!“

„Da.“

„Nu, če bi naju bil zagledal, bil bi naju zgrabil, na ražnju spekel in snedel.“

„Na ražnju spekel in snedel!“ vzkliknila sem. „Kaj, ali ni ulica naša? Ne samo, da ne dobimo jesti, še drugi naj nas jedo! . . .“

V.

V tem smo se približali kupom smetij pred hišami. obupno sem brskala po teh kupih, a našla

predsednika pa g. dež. poslanca dr. Slavika in akad. Lovšeta.

Prvi je na shodu govoril dr. Vladimir Ravnikar iz Ljubljane o slov. šolstvu, za njim pa dež. posl. dr. O. Rybář o pomenu Trsta za slovenstvo in o narodni avtonomiji. (Govor posl. dr. Rybářa priobčimo doslojno. Ured.)

Za besedo se je oglasil še dalmatinski deželni poslanec dr. J. Smodlaka, ki je govoril o zvezi Dalmacije s Trstom ter o tržaških Hrvatih in Srbih.

Na splošen odpor zborovalcev je naletel socialni demokrat Kopač, ki je polemiziral z dr. Ravnikarjem in dr. Rybářem.

Izvajanja Kopačeva je pobijal akad. Ribnikar, ki je žel burno pohvalo.

Soglasno je sprejel veliki ljudski shod naslednje resolucije:

I.

Slovinci, zbrani na velikem ljudskem shodu v „Narodnem domu“ v Trstu, nujno zahtevajo, da c. kr. namestništvo nemudoma izda odredbo, da mora mestni svet tržaški v mestu samem ustanoviti ljudske šole s slovenskim učnim jezikom in to uvažuje, da izreka razsodba c. kr. upravnega sodišča z dne 7. oktobra 1904. št. 10.471, da je rešiti samo še vprašanje 1) ali je na okoliških šolah še prostora za otroke tržaškega mesta, 2) ali posebne krajevne razmere ne otežujejo otrokom iz mesta, da bi pohajali šole na deželi; — končno uvažuje, da je odgovor na ti vprašanja popolnoma notoričen.

Vsako daljše zavlačevanje pomenja očitno kršenje zakonov, zlasti § 39. državnega šolskega zakona in znanega čl. XIX. drž. osn. zakona, in zato proti takemu postopanju že danes **najslovesneje** protestujemo.

Dokler pa se to ne zgodi ter bi se mestni svet tržaški upiral nalogu c. kr. namestništva z namenom, da še dalje zavleče ustanovitev slovenske ljudske šole, tedaj naj ukrene vlada nemudoma vse potrebno, da se taka slovenska ljudska šola nemudoma ustanovi in vzdržuje na državne stroške.

II.

Na velikem ljudskem shodu zbrani Slovenci obsojajo od tujcev in vlade med nas zaneseni provincijalizem. Vsi Slovenci naj se zavedajo, da treba nastopati za vseslovenske interese in težnje enotno, —

pozivljajo slovensko časopisje, da deluje intenzivneje v tem smislu.

Zahtevajo, da se narodi zakonito konstituirajo, da postanejo tako tudi juridične osebe z lastnimi organi. Zato se naj avstrijski državljani razdele po narodnosti v upravne celote. Naj se da brez ovira na teritorij vsakemu narodu lastno zakonodajstvo in samouprava v vseh kulturnih in narodno-gospodarskih zadevah. V to svrhu naj se zasnujejo narodni parlamenti in upravne oblasti naj se razdele po narodnosti.

Tako se je vredno in dostojno končal prvi shod narodno-radikalnega dijaštva.

Za koroško dijaško podporno društvo.

Bliža se 1. oktober, čas, ko morajo naši dijaki oditi na visoke šole. To je za uboge reveže navadno najhujši čas. Kako težko je spraviti vkup par desetakov, da je mladi človek vsaj za par tednov osiguran v velikem tujem in draginjskem mestu, kjer ni dobre duše, ki bi si usmilila ubogega slovenskega koroškega dijaka! Kako težko se bori, predno dobi kako inštrukcijo, ki ga ohrani pred najhujšim gladom!

sem jedva dve, tri suhe kosti, zakopane med prahom in pepelom.

Sedaj sem spoznala, kako okusno je sveže meso. Moj prijatelj je brskal po gnojšču z umetniško spretnostjo.

Do jutra me je pustil tako dirjati po tlaku. Deset ur sem ostala na dežju; po vsem životu sem se tresla od mraza. Prokleta cesta, prokleta svoboda! kako sem hrepenela po svoji ječi.

Ko se je zdanilo, vprašal me je maček: vso drhtečo pred njim od slabosti:

„Ali imaš dosti?“
„O da“, odgovorila sem.
„Se hočeš vrniti domov?“
„Rada, če bi le našla.“
„Pojdi. Ko sem te videl davi priti od tam, vedel sem, da tolsta mačka, kakor ti, ni za radosti svobode. Poznam tvoje stanovanje in popeljem te do vrat.“

Pravil mi je to čisto preprosto moj prijatelj. Ko sva prišla do mojega doma, poslovil se je, ne da bi bil le malo ganjen.

„Ne“, zaklicala sem, „tako se ne smeva ločiti. Ti moraš iti z menoj. Deliti hočeva stanovanje in hrano. Moja gospa je dobra žena. . .“

Rojaki! usmilite se naših koroških visokošolcev! Dajte vsaki par novičev za naše dijaško podporno društvo. Kaj pomaga tarnanje po slovenskih uradnikih na Koroškem! Ministrstva nam jih ne morejo iz zemlje izkopati, slovenski Kranjci in Štajerci pa nečejo dohajati k nam v službe, ker se — ne brez vzroka — boje naših sodeželanov. Slovenske uradnike si moramo vzgojiti tedaj sami! V to pa je treba denarne pomoči našemu dijaškemu podpornemu društvu. Vsak dar se radovoljno sprejema in vsak krajcar, darovan našemu društvu, se narodu gotovo stotero povrne.

Darove sprejema g. c. kr. profesor J. Apih, Celovec, Vetrinjsko obmestje št. 26.

Dosedaj je društvu daroval med drugimi dobrotniki: g. c. kr. okrajni sodnik v p. Franc Hrašovec v Gradcu povodom svoje 85letnice, s sledečim pismom: „27 let sem kot c. kr. okrajni sodnik na gornjem Koroškem (v Sovodju 17 let in v Špitalu 10 let) med Nemci kot narodnjak proti svoji volji, akoravno v svežem zdravem zraku, po obstoječi sodbeni upravi preživel in svojih 8 otrok narodno zavedno odgojil. Za hvaležni spomin pošiljam ustan. 100K ob moji 85. obletnici.“ Naj binašel naš vrli beloglavi, a vsrcu in duhu še vedno čili graški narodnjak dosti posnemalcev! Živeli nasledniki!

Sokolski vestnik.

Izvanredni občni zbor „Celjskega Sokola“ se vrši v soboto, dne 23. t. m. zvečer ob 8. uri v „Čitalnici“. Na sporedu je: izvolitev zastopnikov za prvi občni zbor slovenske „Svokolske zveze“. Na sporedu bodo tudi še druge važne društvene zadeve, zato pozivlja odbor vse člane, da se udeležijo mnogoštevilno tega občnega zbora.

— **Notranjo tekmo** priredi „Celjski Sokol“ za svoje gojence v nedeljo, dne 24. t. m. ob 2. uri popoldne v „Narodnem domu“. Vabijo se k udeležbi vsi prijatelji slovenskega naraščaja. Vstop prost.

— „Zagrebski Sokol“ je praznoval minulo nedeljo svojo trideseto obletnico, blagoslovljenje nove zastave in slavnostno otvoritev lastnega telovadišča. Slavnost je bila veličastna. Tam, kjer je tekla pred 30 leti zibelka prvemu hrvatskemu „Sokolu“, so se sešli na ta dan „Sokol“ iz Banovine, Istre, Dalmacije in Bosne in skupno so pozdravljali slovanske goste. Poljsko Sokolstvo je bilo zastopano po br. dr. Fišerju, starosti poljske zveze, češko Sokolstvo so zastopali dr. Scheiner, dr. Vaniček in Mašek, slovenskih „Sokolov“ pa je prišlo nad 60. Ta slavnost je zopet dokazala, da je Sokolstvo najmočnejša vez slovanske vzajemnosti in je ob enem tudi znamenje rastoče slovanske moči.

— **Izredni občni zbor Žalskega odseka Celjskega Sokola** se je vršil 18. t. m. v restavraciji gosp. Kukeca. Mnogobrojna udeležba je svedočila, da si je pridobil „Sokol“ v Žalcu trdnih tal, ljubezen in zaupanje vseh narodnih tržanov. Brat podpredsednik je otvoril zborovanje z navdušenimi in jednatimi besedami, povdarjal je krepek razvoj „Žalskega odseka“, ki se je povspel v teku dveh let do tako lepih in častnih nastopov, ki so bili le rezultat nepretrganega, vztrajnega in sistematičnega dela v telovadnici. Nato se je izvršila volitev zastopnikov za I. občni zbor Slovenske sokolske zveze. Izvoljeni so bili soglasno bratje: Pikel, Kukec V. in Perger. Druga točka dnevnega reda je bila: Sklepanje o ustanovitvi samostojnega društva Sokol v Žalcu: Brat Lipold je razpravljal o razvoju „Žalskega odseka“ od začetka do danes, omenjal je težkoče, s katerimi se je imel odsek boriti, pozabil pa tudi ni vrlih zavednih tržanov, ki so v svesti si velike in težke naloge sokolske vedno radovoljno podpirali mlado društvo.

Ni me pustil izgovoriti.

„Molč!“, obregnul se je, „ti si bedasta. V tvojem topliem ležišču bi me bilo konec. Vaše mehkužno življenje je dobro za pokvarjene mačke. Svobodne mačke pa ne prodajo svoje prostosti za vaše slaščice in pernice, z Bogom.“

Vrnil se je na streho. Videla sem še, kako se je njegova suha postava od udobnosti raztezala, v tem ko so že prvi solnčni žarki zlatili streho.

Ko sem vstopila, zgrabila je Vaša teta šibo in me je pošteno kaznovala, jaz pa sem se od veselja krivila pod udarci.

Naslajala sem se na prijetni gorkoti in na mehki sužnosti.

V tem, ko me je gospa pretepala, mislila sem vsa srečna na pečenko, katero mi bo dala po prestani kazni.

„Vidite“ sklenila je moja mačka, raztegnivši se pred kamnom, „prava sreča, pravi raj, dragi gospod, obstoji v tem, biti zaprt in tepen v gorki sobi, v kateri je kos mesa.“

Jaz govorim v smislu mačk.

Tudi „Celjski Sokol“ je mnogo prispeval k današnjemu razvoju. Danes pa je „Odsek“ že toliko krepak, da hoče višje poleteti. Za nadaljni razvoj pa potrebuje popolne svobode in samostojnosti. Zato predlaga: „Odboru se naloži, da izvrši vse priprave za ustanovitev samostojnega društva „Sokol v Žalcu“ do prihodnjega rednega občnega zbora.“ K debati se je oglasil vaditelj „Žalskega odseka“ br. Pikel; razložil je delovanje v telovadnici in omenjal vedno rastoče število telovadcev ter podpiral stavljeni predlog. Tudi brat Vilko Kukec je povdarjal važnost osamosvojitve, na kar je bil predlog sprejet z velikim navdušenjem. Nadalje se je sklenilo ob ustanovni slavnosti razviti tudi društveno zastavo. Prispevke že nabirajo z vso vnemo rodoljubne Žalčanke. Da se bo mogoče v bodoče lažje udeleževati večjih izletov, zlasti prihodnje leto I. hrv. vsesokolskega izleta v Zagrebu — se je sklenilo ustanoviti izletni fond. Sklep se je takoj izvršil in nabrala se je temeljna svota K 40—. Z izdatnimi zneski sta prispevala gospod Rajšter in brat Emerik Kukec. Nato je zaključil brat podpredsednik zborovanje, izražajoč zaupanje v vztrajnost telovadcev in v požrtvovalnost zavednih tržanov, ki bodo s pomočjo narodnih dam pripomogli mlademu društvu h krepkemu vzletu. Nad trgom Žalskim pa naj kmalu zavihra ponosna sokolska zastava — v čast slovenske Savinjske doline in v strah vseh njenih sovražnikov.

Farmer v Siamu.

Poročilo inž. Ferd. Lupsa.

(Konec.)

Sedaj nastane vprašanje: kdo in kako se dobi zemlja? — Nič lažje kakor to, treba je biti državljan in imeti par stotakov na razpolago, da se izplača pri vladi prvi del kupne vsote, navadno 2 salunga (0,5 tikal) za vsak raj. Povprečno stane vsak raj 4 tikal, ostalo to je 3,5 tikalov leži kot posojilo s 15% in se plača navadno po prvi in drugi setvi, to je v dveh letih, ko se je ista spravila v denar, kar se pri današnjem stališču riža lahko zgodi.

Evropejec po postavi ne more dobiti zemlje, vendar, kakor povsod, so tudi tukaj ovinki mogoči. Ako že ne potom prijateljstva z vladnimi osebami, tedaj se najme ta ali oni Siamez, in pod njegovim imenom se kupi zemlja, a zemljiško pismo hrani lastnik. Tukaj velja namreč pravilo: Kdor ima zemljiško pismo v roki, ta je posestnik, če tudi se ime glasi na drugo osebo.

Koliko vrednost ima zemlja, sledi iz tega, da proda posestnik posestvo, če je le količkaj rodovitno, kupljeno za 4 tikal, vsak raj že po prvi setvi lahko dvakrat dražje in po drugi in tretji setvi, ko se je zemlja že zboljšala, za štirikratno kupno vsoto, to je 16 tikalov za vsak raj. So pa tudi zemljišča, ki stanejo že danes nad 20 tikalov.

V naslednjem podam v številkah izdatke in prejemke tekom prve setve 100 rajev obsegajočega zemljišča, kakor je dandanes pri vladajočih razmerah možno pričakovati. Številke niso izračunjene ali hipotetične, ampak posnete po resničnih izdatkih in prejemkih nekaterih pravilno organiziranih večjih farmarij:

Izdatki pro 100 rajev:	
4 delavci (kuli) à 80 tikalov na leto	320'00 tikalov
(sužnji so cenejši)	
4 bivoli (kupljen vsak po 80 tikalov)	320'00 ..
hrana za sužnje, obleka in druge potrebnosti	120'00 ..
Uta in orodje	100'00 ..
Raznoterosti (strelivo itd.)	40'00 ..
Davek (od letos naprej 1 tikal pro raj)	100'00 ..
Riž za setev (100 basket à 0,5 tikalov)	50'00 ..

1050'00 tikalov.

Pričakovana setev daje na vsakih 100 rajev povprečno 35 kien riža in vsak kien se proda Kitajcem navadno za 50 tikalov, torej skupno za 1750 tikalov. Čisti dobiček v prvem letu je torej 700 tikalov od vsakih 100 rajev. V drugem letu odpadejo izdatki za bivole ter uto in orodje in je torej smelo pričakovati 1000 tikalov čistega dobička od vsakih dobro obdelanih 100 rajev. Temu nasprotno so mi znane zemlje, kjer riž ni velike vrednosti, in se proda le po 40'00—45'00 tikalov vsak kien, nadalje so pa tuji kraji, kjer se dobi za kien po 60 tikalov. Veliko pa je pri tem odvisno v prvi vrsti od delavnosti dotičnika kakor od kakovosti vsejanega riža, in ako ima zemljišče le količkaj ugodno lego je deficit skoro da nemogoč.

Končno bodi v današnjem članku označen način obdelovanja. Ako bi videl naš kmet n. pr. tukajšnjega orača, rekel bi: ta se igra ali pa da je zblaznel. Meseca aprila in maja se požge trava, kar je prav lahko, ista je namreč ta čas zbog velike vročine popolnoma suha in treba jo je zažgati na enem mestu in kmalu je vsa planjava v ognju ki gori noč in dan, dokler ogenj končno sam od sebe ugasne ob robu zemljišča ali ob obrežju kake reke. Temu opravku sledi oranje navadno junija in julija. Oralo je leseno, kratko ter debelemu hlođu podobno z majhno železno ostrino spredaj. Ob navzgor stoječ in

nazaj zakrivljen držaj se na spodnjem delu privežeta dva vozla, kamor se vpreže bivol. Orje se le toliko, da se potrgajo travine korenine do 10 cm globoko; plastin, kakor pri nas, ni videti nobenih. Ko začne potem deževati, se zemlja rahlja in sicer na ta način, da se gonijo sem ter tje po nji bivoli; ob enem pa pride brana v rabo, ako smem za to primitivno orodje porabiti ta vzvišen izraz. Brana je podobna velikim grabljam, ob katerega grabljišče se vpreže bivol, a v hrbet grablin je vtaknen držaj za branača. Ako dežuje, je sedaj zemlja kmalu podobna luži, v koji se vdira človek skoro do kolen v blato in to je ugodno za sejanje riža.

Se je farmer z sejanjem riža zakasnil, namreč, da ga je zasačila povodenj, še predno je riž vsejal, ga to ne straši. Že v nekaj tednih je namreč posadil s svojimi sužnji veliko rajev riža bilko do bilke približno 30 cm od jutra do večera stoječ do kolen v luži in vodi. Nastopi potem neprenehano deževje, kar je posebno meseca avgusta in septembra, tedaj prepusti riž samemu sebi, dokler ne dozori. Le v novo obdelanih krajih ga je treba čuvati noč in dan pred sloni, ki mu zamorejo čez noč uničiti veliko rajev setve, kajti kolikor ne pojedjo, isto poteptajo ali pa se valjajo po setvi — in koliko je koristi iz setve, kamor je prišlo po dvajset slohov, kar v nekaterih krajih ni nič redkega, mi pač ni treba omenjati. Druga spaka pa so ptiči in sicer v dobi, ko je začel riž zoreti, tako dolgo, dokler ni Kitajcem prodan. Tisoč in tisoč ptičev preži vedno na nečuvan moment, da sedejo na rumeno dično klasje, in ena sama oseba zamore braniti pred temi neprijetnimi in nepozvanimi gosti le malo rajev. In v to svrhu razdeli farmer vse svoje delavce in sužnje primerno po vsej farmariji, kjer čuvajo v majhnih utah do 4 m nad zemljo noč in dan.

Ko je deževje ponehalo, in je meseca novembra začela voda naglo odtekat, tedaj se začne riž zoriti. Ko je dozorel, pade zbog težkega klasja na zemljo — on poleže. Koncem decembra in začetkom januarja se žanje, in sicer se poreže sredi bilke ter se poveže koj v precej debelo snopje, ki se zloži na velike kupe koj na polju ali pa se povozijo na iz nekoliko bambusovih drogov sestavljenih saneh na kak ugoden kraj, ki služi v mlatišče.

Zatem se postavi mlatišče. Na nekem ugodnem prostoru, bodi si na polju ali doma pred farmarijo, se ugladi 6 do 7 m v krogu zemlja. Semkaj se zloži, zopet v krogu, in sicer klasje obrneno proti sredini, snopje, po katerem goni potem suženj 2 do 3 bivate tako dolgo, dokler ni zrnje izluščeno. In kaj dično je videti kmalu po mlativni visoke kupe zrnja kar pod milim nebom. Je slama odstranjena, ki se navadno ne porablja, tedaj se riž zveja proti vetru ter spravi — najveselejša doba za farmerja!

Pri vseh opravih tukajšnjega polja pa je čudno to, da nasprotno Amerikancem stroji še niso prišli v primerno rabo.

Bung Pra Ohau, meseca julija 1905.

Domače in druge vesti.

— **Deželni zbori** bodo sklicani dne 10. okt. k zasedanju, ki bo trajalo pet, šest tednov. Snide se torej tudi štajerski in kranjski deželni zbor. Zadnji zopet najbrže ne bo deloval; zadnji teden se je mudil na Dunaju kranjski deželni predsednik baron Hein v svrhu, da bi omogočil redno delovanje deželnega zbora.

— **Iz Trbovelj.** Za naše slovenske razmere sila važna je naša občina s svojimi 12.000 prebivalci. Mogočna industrija z večinoma francoskim in nemškim kapitalom dviga zemeljske zaklade, in okoli nje valovi živahna mala obrt; naš bedni kmet pa izgublja najboljše delavske sile, svojo rodno zemljo. Edino, kar ga more vsaj nekoliko tolažiti, je to, da svoje borne pridelke lahko in dobro spravi v denar. Nasprotij torej dovolj, posebno ako vzamemo razen gospodarskih še politična, osebna, socialna, narodna. Jasno je, da je vodstvo tako zamotanega in nasprotjapolnega občinskega organizma silno težavna naloga in da ji more biti kos le mož, ki ima poleg velike življenske izkušnje dovolj bistroumnosti, odločnosti in — neodvisnosti. Ako pa ta mož pri tem nikdar ne pozabi, da ga je rodila slovenska mati — tedaj cenimo to poslednjo njegovo lastnost najviše. Hvala Bogu, da imamo takega župana! Okoli 10 let že uzorno vodi g. Roš trboveljsko občino, in zmanjkalo bi nam prostora, ako bi hoteli navesti vse, kar je on storil za njo. Ni stanu v občini, za katerega bi on ne bil dosegel kaj dobrega, dasi ga napadajo socialisti, seveda iz narodnih ozirrov. Za celokupno občino pa je storil toliko, kot nikdo pred njim. Imenujem samo: bolnišnico, krasne šole, uzorno komunikacijo, Cesarja-Frana-Josipa jubilejni zaklod, nov železniški vlak (za

katerega so se drugi desetletja potegovali zastoj), povzdiga živinoreje itd. itd. Nikakor ne moremo verjeti, da bi mož s tako delavnostjo, s takimi zaslugami in življenskimi izkušnjami na huronsko veselje nekaterih nezrelih nemškutarskih mladeničev, ki ga napadajo v „vahtarci“, odložil svoje častno mesto. Veruje naj, da vse, kar misli v naši občini pametno in trezno, da stoje vsi resni možje za njim kakor skala.

— **Zadnja sodna imenovanja** so zopet nov dokaz nemško-nacionalnega sistema, s katerim se dele pri graškem nadsodišču protekcije. Posebno za nas Slovence na Spodnjem Štajerskem so ta imenovanja zopet nov udarec v obraz! Med štirimi nanovo imenovanimi sodnimi pristavi ni niti enega Slovenca. Na Štajerskem in Koroškem je torej slovenskim uradnikom sploh zaprta vsaka pot in tudi celo na Kranjskem že zasedajo najlepša mesta nemški nacionalsci-kurzovci. In potem naj se še kdo čudi, da se med našim uradništvom širita apatija in nezadovoljnost? Proč s takimi razmerami!!

— **Otvoritev nemške dekliške šole v Celju.** V nedeljo se je na slovesen način otvorila mestna dekliška šola. Razume se, da je bilo ob tej priliki novo poslopje v zastavah; med njimi so se mogočno šopirile frankfurtarce, katere je mestna gosposka izzivalno izobesila iz vseh oken in lukenj. To kaže, kakšen duh se bo deklicam vcepljal v glavo: Ne avstrijski, ampak pruski! Slavnosti se je udeležila tudi tukajšnja vojaška posadka. C. kr. častniki so se senčili pod prusaškimi flagami. Govoril je naš župan, dični Rakusch; seveda je tolkel na politični pangermanski boben. V svojem govoru je tudi omenil, da bo še hodil čez 100 let po celjskih ulicah in gledal to belo poslopje. No, Julius, pa mislite še dolgo živeti! Pogrešali pa smo pri slavnosti veteranskega društva, katero ni bilo povabljeno, ker se mestnim gospodom zdi prebagatelno, ali tako nekaj, no, pa saj so jih nadomeščali lajt-nanti, ki so vse bolj bridki. Nadalje je prišel k slavnosti celo Peter Končnik iz Gradca, ki je kot c. kr. šolski nadzornik poslušal z vidnim veseljem županove hujskarije in napade na slovensko prebivalstvo. — Celjska „D. Wacht“ z veliko navdušenostjo pripoveduje, kolikšen naval deklic na to šolo je iz slovenske okolice. Bodi to mero-dajnim krogom v resen premislek. Kaj je z slovensko dekliško šolo? Ali bomo res čakali, da se nam odtuji ves zarod, predno se bo namestniku Claryju zljubilo kaj ukreniti v tej stvari! Niti svojih šol nam ne daje avstrijska ustava, in mi pošiljamo ob vsaki priliki preudanostne pozdrave na Dunaj! Ali so naši poslanci brez moči?

— **Ivanjci.** In zopet je dobil zloglasni orehovski Wratschko in njegova garda prav krepko po umazanih čeljustih. — V svesti si svoje nemčurske vsemogočnosti je pritresel svoj dobro rejeni trebuh dne 18. septembra v Ivanjce, misleč: že samo moja prikazen bo zadostovala, da bo zmaga-gala moja garda. Pa se je vsekal. — V tretjem in v drugem razredu je zmagala narodna stranka z vsemi svojimi kandidati. V prvem razredu je prišlo do žrebanja; pa sreča nam je bila mila, da smo prodrli s tremi svojimi. — Štajercijanci so zopet brisali krokodilove solze svojemu „očetu“.

— **Polzela.** Še enkrat opozarjamo na veselico požarne brambe, katera se vrši v nedeljo popoldne na Polzeli v prostorih novozgrajene mesarjeve gostilne. Odbor se je potrudil, da zadovolji vse goste. Na dnevnem redu je: tombola, godba, šaljivi brzojav itd. — Čitateljem „Domovine“ so gotovo znane narodne razmere na Polzeli. Vsak gost bo s svojo udeležbo pripomogel k razvoju in rasti narodne zavesti, pomagal bo povzdigniti slovenstvo pri nas — v važni postojanki sredi Savinjske doline. Razposlalo se je mnogo vabil, ker pa je odbor pri pripravljanju veselice preobložen s posli, naj se oprost, ako kdo ni prejel vabila. Dobrodošel nam je vsak Slovenec. — Sosede Savinjčane in Šoštanjčane, kateri so že tolikokrat prihiteli k nam, opozarjamo na ugodno železniško zvezo. — Na svidenje v nedeljo!

— **Okrajni zastop celjski.** Pisarna okrajnega zastopa bode od 26. septembra naprej v Graben ulici št. 11.

— **Slabo se že godi našim celjskim Nemcem.** Zadnja „vahtarca“ tarna in jadikuje, da se Slovenci hočejo na vsak način na gospodarskem polju osamosvojiti in nočejo nič več ku-

povati pri nemčurskih kramarčkih. Vse Nemce pozivlja, naj podpirajo samo nemške obrtnike in trgovce, češ gre se za: „Sein o. er Nichtsein der Cillier Deutschen“ (za obstoj ali pogin celjskih Nemcev). Nemci torej sami uvidijo, da je zgnbljeno „nemško“ Celje, kakor hitro bi vsi Slovenci izključno upoštevali geslo „Svoji k svojim“!

— **Visokošolcem kruha!** „In šel bo boj bojvat brez upa zmage“, tako bomo lahko rekli o marsikaterem abiturijentu in akademiku, ko se bo odpeljal v tuje mesto. Edino izdatno podporo, ki jo slovenski akademiki uživajo v Gradcu, daje „Podporno društvo za slov. visokošolce v Gradcu“, ki deli podpore res pravično, ozirajoč se le na prosilčevo potrebo in pridnost. Lani je bilo v Gradcu vseh organiziranih slov. akademikov 122, vseh slov. visokošolcev pa je bilo nekaj nad 130. Izmed organiziranih jih je bilo v pisarnah 10, študentov 12, samostojnih 51, od podpor pa jih je živelo 49. Toda izmed 51 samostojnih jih je gotovo polovica zadolženih. Nekateri akademiki pa nimajo več stalnih dohodkov na mesec kot 10 kron. Da pa bo moglo podporno društvo začetkom zimskega tečaja pričeti uspešno delovati, je potreba, da ga vsi rodoljubi podpirajo. Zato, rodoljubi, dajte visokošolcem kruha! Prispevke sprejema velespoštovani g. dr. Benjamin Ipavic, Karl Ludwig Ring 3, Gradec.

Za slov. graške akademike: phil. Albert Kramer. phil. Fran Kotnik.

Opomba uredništva! Pripomniti moramo, da se podporno društvo za slov. visokošolce v Gradcu nahaja v jako slabem gmotnem stanju. Že tretje leto namreč izostaja redna podpora kranjske dežele v znesku 400 K. Kriva temu je obstrukcija v deželnem zboru kranjskem, vsled katere ne deluje deželni odbor in tudi ne daje nobenih podpor.

— **Remšnik nad Mariborgom.** V nedeljo, dne 17. septembra t. l. se je vršilo na Remšniku, na skrajni meji zemlje slovenske — politično zborovanje. G. dež. in drž. poslanec Robič je poročal o političnem položaju. Osebito je govoril o tugi kmetskega stanu; vzpodbujal je kmete, naj se zanimajo za pereča kmetijska vprašanja, naj se zavedajo važnosti svojega stanu do naroda in države, da se važna vprašanja, zadevajoča narod in državo, ne bodo reševala brez njih. G. dr. Ivan Glaser, odvetnik v Mariboru, je v prelepih besedah vzpodbujal v nepričakovano velikem številu zbrane domačine k marljivosti in varčnosti ter k ljubezni do slovenske zemlje. G. dr. Anton Korošec, urednik iz Maribora, ki je za mariborsko slov. politično društvo vodil zborovanje, pa je zbranemu narodu toplo priporočal izobraževalna sredstva, ki si jih vsak more preskrbeti: Dobre slovenske časopise in knjige: Edino v izobrazbi je naš spas! Za razveseljevanje so poskrbeli vuherški tamburaši ter vuherški in lembaški diletantje. Tudi pri zabavnem delu se je govorila marsikatera vzpodbujevalna beseda in vse je kazalo, da se najde tudi že na sicer tako zanemarjeni meji dokaj zdravega narodnega zrna. Prišli pa smo do prepričanja, da je potrebno, da marljiveje, kakor do sedaj in sistematično zidamo ob meji narodne trdnjave. Samo ena kapljica v velikem morju ne pomeni ničesar; osamljeno narodno dejanje te vrste, kakor smo ga izvršili zadnje nedelje na Remšniku, učinkuje k večjemu nasprotno našemu pričakovanju. Kdor pozna razmere, mora biti istega mnenja; saj pa imamo tudi dovolj primer iz preteklih dni! Končno še omenimo, da se je podarilo ljudski šoli na Remšniku 50 izvodov knjižice: „Slava Prešernu!“ in želimo, da bi slovenski duh Prešernov vedno in vedno vladal na lepem Remšniku!

— **Brata Ipavic — častna člana „Celjskega pevskega društva.** Častno diplomu je naše pevsko društvo izročilo g. Benjaminu Ipavicu v St. Jurju ob juž. žel. na večer Ciril in Metodove skupščine. Pri tem je imel g. Rafael Salmič sledeči nagovor: Naš teptani narod mora biti sam sebi zaščitnik. V prvi vrsti ima narod zaščitnike v svojih društvih, a kaj bi bila ta društva, če bi ne imeli slovenskih skladateljev. Tu bivata dva skladatelja, ki sta vcepila narodu slovensko pesem globoko v srce. Iz naroda sta vzela pesem in jo podala svojemu narodu. Kdo se ne spominja prve slovenske opere „Teharski plemiči“, kateremu ni znana pesem „Bodi zdrava domovina!“, ponosna pesem „Slovenec sem!“, dalje „Mrak“, „Kje so moje rožice?“. „Celjsko pevsko društvo“ je v znak hvaležnosti soglasno izvolilo gg. dr. Benjamin in dr. Gustava Ipavica za svoja častna člana. Naša hvaležna srca vam bijejo nasproti! — Slavljenec se je zahvalil v svojem in v imenu odsotnega svojega brata: Ne najdem besedi v zahvalo. Ko gledam našo lepo domovino, naše mejaše, dovolj je za navdušenje, da zavre iz prs pesem, ki jo je dala mi ta narava v srečni uri. Bog vas živi, hvala vam srčna. — O zaslugah bratov-umetnikov za našo glasbo prinesemo strokovno poročilo.

— **Nova slovenska trgovina.** S 1. oktobrom otvori na Graški cesti v Kolenčevi hiši g. Fran Mencin trgovino manufakturnega blaga, ki bo nosila naslov „Pri Cirilu in Metodu“. Opozarjamo že danes slovenske meščane in okoličane na to novo slovensko trgovino. Vsako narodno podjetje,

ki se otvori v Celju nanovo, je korak naprej v našem razvoju, je korak bližje oživotvorjenju naše gospodarske in politične neodvisnosti v „nemškem“ Celju.

— **V trgateg vabi „Slovensko delavsko podporno društvo“.** Ista se vrši v nedeljo, dne 8. vinotoka ob 7. uri zvečer v prostorih „Skalne kletj“. Pride tudi župan z svojimi svetovalci in birači. Grozdja bode dovolj, vsakdo lahko vzame, kolikor se mu poljubi, samo da ga ne zaloti viničar ali pa birač. V kratkem izda župan posebna vabila. — Redna pevska vaja „Delavskega podpornega društva“ se vrši v soboto, dne 23. t. m. ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih. Prosimo, da pridejo zanesljivo vsi g. pevci.

— **Celjski porotniki** so spoznali krivim uboja 29 letnega Fr. Krumpaka, ki je pri Podčetrtku v neki gostilni sunil posestniku Jugu nož v prsi ter ga zaklal. Obsojen je bil v petletno ječo. — Nadalje se je imel zagovarjati 24 letni usnjarski vajenec Andrej Mramor zaradi tatvine. Ukradel je letos dne 8. avgusta posestniku Preskerju v Prelaskem, okr. Brežice, iz hleva dva vola, vredna 600 kron. Nato ju je skušal prodati v Imenem. Obsojen je bil na 3 leta ječe.

— **Posurovelost celjskega nemčurskega naraščaja.** Vedno lepše se kažejo sadovi celjske proslule kulture, zakaj dan na dan se dogajajo dogodki, ki mečejo bengalično luč v nemškutarski brlog. Slovenci so predmet javnih insultov in izzivanja ob belem dnevu. To fakinsko obrt pa ne opravljajo le najnižji postopači, temveč tudi višji kulturonošci, celo gospodične plemenite „nemške“ krvi ne zaostajajo za dečaki, temveč pljujejo in psujejo, kar jim je res v čast! Vse jim je Frechheit; ako se pokaže Slovenec in javno manifestira svojo narodnost, že vskiye te mile frajle. Najhujši pa so seveda celjski obrtniki, ki so v svoji neznačajnosti prestopili v nemškutarski tabor. To je v prvi vrsti pleskar Pircker; njegovi učenci si ob ponedeljskih napravijo prosto, ker menda ta mojster nima dela. Potem pa pijani psujejo po ulicah. To si je treba zapomniti, in temu Pirckerju, ki je na glasu že iz Ljubljane, jasli malo više privezati.

— **Slovenska zastava v Konjicah** si še ni priborila domovinske pravice. Na dan ljudske slavnosti dne 8. t. m. jo je dal konjiški župan odstraniti ter poslal svoje hlapce v „Narodni dom“, da izvrše to povelje. Ali slovenski Konjičani res ne znajo ukrotiti nemčurske razbrzdanosti? So pač v Slov. Gradcu drugačni junaki!

— **Bolnišnica za nalezljive bolezni.** Štajerski deželni odbor je odpomogel nujni potrebi, ko je dal sezidati zraven mestne bolnišnice na poprej Kandušarjevem svetu v Celju enonadstopno stavbo za nalezljive bolezni. V poslopju se nahaja 12 sob za bolnike z 32 posteljami in vsi potrebni prostori. V prvem nadstropju je oddelek za moške, v priličju za ženske.

— **Volitve v okrajni zastop slovenjebistriški.** Tekom sedanje dobe okrajnega zastopa je več članov umrlo ali odložilo svoje mandate. Na mesto teh se je vršila dne 20. t. m. dopolnilna volitev iz skupine mest in trgov ter iz veleposestva. Iz prve skupine je bil izvoljen notar dr. H. Wiesthaler iz druge pa dva „Nemcem prijazna Slovenca“, namreč Pavel Zafošnik, župan v Doljni Novivasi, in Anton Jukart, veleposestnik na Oglenškaku. Slovenci se volitve niso udeležili!

— **Iz Hrastnika.** Naš krajni šolski svet je imel za predsednika nemškega nacionala tovarnarja g. Burgerja. Čudno, menda se je že mislilo, da mora naših par „privandranih“ Nemcev povsod imeti znamenitejša mesta v svojih rokah. In sedaj je g. Burger sam odložil to častno mesto. Krajni šolski svet je imel sejo radi šole, ki se bo prihodnje leto, če ne že letos, pričela graditi. Imeli so dvojne ponudbe glede posojila, namreč od „Južnoštajerske posojilnice v Celju“ in mestne „Sparcasse“. Trdi se, da bi prišlo kakih tisoč kron posojila pri posojilnici ceneje in bi bilo pod veliko ugodnejšimi pogoji, a vendar so glasovali razven trboveljskega in dolskega župana ter g. kaplana Tratnika vsi za nemško „šparkaso“. Ker je pa pri nemški „šparkasi“ tudi občina Trbovlje lahko prizadeta s tem sklepom, je umevno, da se je g. župan Roš vzdignil in v imenu občine protestiral. To je pa tako zbudilo g. Burgerja, da je še tisto popoldne demisioniral. Naj bo prepričan, da ne pretaka nihče za njim krokodilovih solz, in jih tudi ne bo, če se poda v „zasluženi“ pokoj tudi njegov verni, vnet sodrug za mater Germanijo, g. Dirmayer. G. Burger: Zdravo!

— **Škofja vas.** Zaslužen nabiratelj otrok za nemško šolo v Vojniku je gotovo naš Okoren, po domače Brinšek. Dejali so klobuk na glavo, in hajd na lov — na otroke. „Ni vrag, da bi ne postal imeniten. Še celo za župana me lahko zopet volijo, če bo po sreči.“ Pa so šli naš rajniki župan na lov. Od takrat se je lahko že mnogo zgodilo v glavi in zunaj glave Okornove, ker pravijo, da je Brinšek tako „kunšten“, da mu kar v glavi vre od same učenosti. Naj bo kakor kar v glavi vre od same učenosti. Naj bo kakor kar v glavi vre od same učenosti. „ali je bila hoče, danes vas samo vprašamo: „ali je bila dobra zbirca? Okoren! kdo vam je bil nepokoren?“ Pri neki hiši so rekli očka: „Dajte mi vse štiri.“ Toda pri vseh štirih niso nič opravili. Prišli so Okornov oče štiri na Prekorje. Pa glej šmenta!

Njegov lastni sin mu je bil uporen. Čast mu zato! — Oh, še nekaj bi vas vprašal, očka Okoren. Kako bi se vi nemško podpisali, da bi bilo po „foršriit“? Na to vam je treba misliti, ker boste kmalu zopet župan. Ali bi ne bilo prav, ko bi vam rekli odslej „tajčhorn“? Tisti, ki so se vam dali ujeti, se bodo prihodnjic spametovali in bodo poslali svoje otroke v tako šolo, kjer se morejo kaj naučiti. Tisti pa, ki so rekli, da otroci na „tajčhorn“ nič ne razumejo, so pa lahko ponosni na to. Čast jim!

— **Št. Jurčani pozor!** Ravno pred tednom je omenjal neki govornik na skupščini Ciril in Metodove družbe, da letos spodnještajerska nemškutarija obhaja lahko svojo 20letnico, odkar je v. Št. Jurju skozi okna in vrata bežala pred krepkimi pestmi naših vrljih slovenskih korenjakov! In kdo bi mislil, da hočejo to 20letnico res proslaviti! V nedeljo pridejo zopet od vseh krajev in sicer tokrat pod krinko, da blagoslovijo veteransko zastavo! Kakšen pa je pravi namen celjskih, štorovskih in drugih nemškutarjev, je jasno: ker jih drugače ne morejo vloviti, hočejo dobiti na ta način na svoje izdajske limanice par naših še nezavednih ljudij, ki njih podlih namenov ne poznajo! Pa ne boš! Dovolj naroden je naš kraj, da naše slovenske narodnosti sredi nas ne bo žalil nikdo. Pred 20 leti je nesla nemškutarija zrahljane kosti odtod, letos se ji lahko še hujše pripeti v drugi gostilni, če bodo sploh prišli do nje! Razburjenje med prebivalci je silno nad to predrznostjo, da se sploh upa nemškutarija med nas. Opozarjamo oblasti, da nastopijo zoper to izzivanje, ker mi ne bomo odgovorni za posledice.

— **Kmetovalci pozor!** Razmere kmetovalcev so danes slabše kakor nekaj; pomanjkanje delavnih moči, višji davki in razne zapreke onemogočujejo procvitanje in napredek. Vsak umni gospodar stremi za tem, si položaj kolikor mogoče izboljšati; posebno je dokazano, da je najboljši vir dohodkov umna živinoreja, ista pa je le mogoča pri dobro obdelovanih travnikih. Da pa bodo naši travniki res dobri in plodonosni, potreba jim raznih snovi, torej umetnega gnojila. Najcenejše in najboljše umetno gnojilo je Tomaževa žlindra in kajnit. V prodaji ima ta dva gnojila P. Majdičeva trgovina z železino „Merkur“ v Celju. Cenjene naročnike „Domovine“ opozarjamo na današnjo prilogo „Kaj je Tomaževa žlindra in kako se rabi“?

— **Plesni pouk.** Odbor narodne čitalnice v Celju naznanja, da bo g. plesni učitelj Giulio Morttero iz Ljubljane poučeval plesni pouk v „Narodnem domu“ meseca oktobra t. l. Pogoji za plesni pouk so: 1. Za odrasle: 12 večernih lekcij t. j. štirikrat na teden, vsakokrat po 2 uri 12 K. 2. Za otroke od 8.—12. leta: 12 lekcij po 2 uri s posebnim učnim redom 10 K. 3. Za več oseb iste rodbine po dogovoru. Seznamek plesov: Starejši plesi: Polka, Bohémie, Pas des Patineurs, Pas d' Espagne, Mignon, Russe, Universelle, Boston, Edelweiss, Hilares, Dancig, Wachington Post, Secession, Flirtation, Serpentine. Kdor se hoče udeležiti tega pouka, naj se zgleda pri čitalniškem tajniku.

— **Vinska trgateg obeta** letos biti posebno povoljna. Začelo se je že spodbiranje, ki kaže, da bode vina dosti, vrhutega pa bode tudi dobro in mnogo bolj sladko kot prejšnja leta.

— **Glede vpisovanja na graškem vseučilišču** daje vsakovrstna pojasnila akad. tehn. društvo „Triglav“, Heinrichstrasse št. 8, II.

— **V Karloveh pri Sv. Juriju ob Ščavnici** je zmagala slovenska stranka. Štajercijanci, oziroma Bračkijanci, so popolnoma pogoreli. Slava zavednim volilcem!

— **V Trgovcih pri Veliki Nedelji** so se stepli fantje dne 16. t. m. Znatne poškodbe je pri tem dobil Simon Erhartič, katerega so prepeljali v bolnišnico v Ormož. Žganje!

— **Izginil** je mariborski usnjarski tovarnar Viljem Stark. Dolžniki se sedaj oglašajo kar na kupe. Govori se, da je ušel v Ameriko.

— **Dopolnilna volitev za mesto Maribor** v deželni zbor se bo vršila dne 30. septembra. Kandidat je študent Wastian, katerega so sedaj celo postavili za kandidata tisti, ki so prej pri državnozborni volitvi njemu nasprotovali! Pri zborovanju obrtnega društva dne 16. t. m. so ga postavili tudi obrtniki za kandidata. Pri debati je strastno napadal „Marburgerco“ znani Girstmayer, ki je žugal uredniku „Marburgerce“, Jahnu, da ga vrže ven, ker se mu je porogljivo smejal. Grandgerman Havliček je predsedoval zborovanju in je komaj vzdržaval red med nemškimi olikanci.

— **Mariborsko porotno sodišče.** Dne 18. t. m. je stal pred porotniki 17letni pastir Jurij Vojnovič iz Vinice. Obtožen je bil posilstva na 11letni Tereziji Petrinjak. Obravnava je bila tajna. Obsojen je bil na 8 mesecev težke ječe. — Popoldne je stala pred porotniki 24letna Marija Zaff od Sv. Jurija v Slovenskih goricah. Obtožena je bila hudodelstva detomora, ker je meseca aprila t. l. svoje novorojeno dete, ki ga je porodila na travniku v Leiterspergu pri Mariboru, vrgla v Dravo. Obtoženka, ki se je sama javila sodišču, se zagovarja s tem, da so jo doma vedno

zmerjali, da vsled tega ni vedela druge pomoči, da je otroka vrgla v Dravo. Obsojena je bila na 3 leta težke ječe. Dne 19. t. m. je stal pred porotnim sodiščem 26letni hlapec Franc Ojsteršek. Obtožen roparskega umora. V noči od 12.—13. majnika t. l. je Franc Ojsteršek iskal prenočišča v Slivnici. Ker ga ni mogel nikjer najti, povabil ga je Matija Koren, naj pri njem v Orehovi vasi pri Mariboru prenoči. Ob 10. uri zvečer sta se podala na pot. Med potom pa je Ojsteršek Korena zadavil in mu vzel 230—340 kron denarja, uro in verižico. Ojsteršeka so vjeli 16. maja v Hrastniku. Obsojen je bil na smrt na vešala. Obravnava je trajala cel dan in pozno v noč. — Dne 20. t. m. je stal pred porotniki 27letni kočarski sin Franc Plohl iz Križevc. Obtožen je bil uboja, ker je dne 30. julija t. l. povodom neke plesne veselice v Križevcih porinil v prepiru Franc Zelenkoto s tako silo nož v levo prsno stran, da je ta takoj umrl. Obtoženec prizna krivdo, vendar taji namen, da bi ga hotel umoriti. Radi uboja bil je obsojen na sedem let ječe.

— **Slovenski visokošolci!** Posetite nas v nedeljo 24. kimovca v prav velikem številu v Ptuj. Zanašamo se, da pridejo gotovo vsi iz okolice, prosimo pa tudi, da nas obiščejo oni, ki so sicer malo oddaljeni, pa imajo čas in priliko. Na vspredu je jour-fix ob 2. uri popoldne, odborova seja, veselica s petjem in prosto zabavo ter zvečer ples. Nazdar! Odbor „Bodočnosti“.

— **Iz Tinja.** Čebelarški shod v nedeljo 10. septembra je bil obilno obiskan. Razven domačih čebelarjev jih je prišlo mnogo iz Venčesla, Čadrama, Kebla, Slov. Bistrice, Črešnjevca in Prihove. — Jako spodbudno za kmetške čebelarje je bilo tudi to, da so na shod prišli gospodje nadiučitelji iz Tepanja, Čadrama, Kebla; potem g. učitelj iz Prihove in gospodična učiteljica iz Tepanja. — Najprisrčneje se zahvalimo gospodu potovalnemu učitelju Jurančiču za njegov prezanimivi čebelarški pouk v šoli in spretno praktično razkazovanje pri bučelnaku na šolskem vrtu!

— **V ljutomerskih goricah** bo letos rana bratva, ker je prejšnja vročina zelo prijala grozdju in bo nam Bog dal dobro kapljico; le škoda, da nam je toča vzela nekaterim polovico, drugim pa dve tretjini ali še več.

— **Medeno in vinsko leto** gre skupaj, ker bo letos izborna v Slovenskih goricah. Izvrstno izmetan, jamčeno pristen med se dabi pri gosp. F. Kranjcu pri Sv. Barbari niže Maribora kl po 1'60 K; 2 K stane le svitlo rumen.

— **Pošten najditelj — pokopan.** Prinesli smo v zadnji številki vest, da je posestnik France Urh v Braslovčah našel na cesti vrečo s 40.000 kronami, ki jo je bojda izgubil braslovški poštni sel. — No, poštni urad v Braslovčah nam je na naše veliko razočaranje razodel, da še ni nikoli pogrešal tolikega denarja, ker nima nikdar opravil s takšnimi svotami. Torej poštenjak France Urh ni mogel pokazati svojih dobrih namenov in izročiti takšne najdene pošiljatve. Vsekakor je škoda tega poštenega najditelja, ki smo ga morali — pokopati.

— **Prostovoljna požarna bramba v Latkovivasi** priredi veselico dne 8. oktobra. Spored se pozneje naznani.

— **Obrtno-nadaljevalna šola v Žalcu.** Vpisovanje v to šolo vršilo se bode v nedeljo, dne 1. oktobra t. l. ob 8. uri zjutraj v risalni dvorani. Pouk, kateri traja 7 mesecev, vršil se bode vsaki torek in petek od 6.—8. ure zvečer in ob nedeljah od 8.—11. oziroma 12. ure dopoldne. To šolo obiskovali so postavno zavezani vsi obrtni vajenci, kateri spadajo pod delokrog rokodelske zadruga v Žalcu.

— **Čebelarjem v Savinski in Šaleški dolini!** V nedeljo, dne 24. t. m. se snide na novo ustanovljena čebelarška podružnica ob 10. uri dopoldne v šolskem poslopju v Šoštanj. Predavalo se bode o najvažnejšem jesenskem delu, o prezimljenju in o vpeljavi enotnega panja s premakljivimi satniki. — Vsi člani in prijatelji čebelarje se k temu sestanku najvljudneje vabijo.

— **Videm.** Nek nevednež se zopet šopiri v „Štajercu“ čez našega župana gosp. Bana in čez dekana Žičkarja, kakor bi bila zakrivila sedanje neblage razmere naši občini. Res je, da so razmere jako žalostne, k temu pa je pripomoglo največ zelo slabo gospodarstvo nemškutarskih prejšnjih zastopnikov te občine. V prejšnji volilni periodi so nemškutarji, sedaj „Štajercijanci“ s pomočjo brežiških nemškutarjev prišli do gospodarstva. Dobili so izdatno pomoč od brežiških nemškutarjev in od strani vlade. Ko je ta stranka zmagala pri obč. volitvah, je bilo po vseh nemških časopisih razvpito, da je zmagala nemška stranka. Vodja te stranke ima svojega edinega otroka v šulferajnski šoli šoli v Sevnici, dasiravno ima pred nosom petrazredno slovensko šolo; sevnška šulferajnska pa je samo dvorazredna. Lani ob času volilnega boja med Plojem in Vračkotom so voditelji te stranke strastno agitirali za Vračkota. Nadalje kličejo pri volitvah vsikdar na pomoč vse rajhenburške Nemce in nemškutarje in ti jim res pridejo na pomoč. Gasilno društvo, s katerim se ponašaja, ima nemški poveljni jezik, dasiravno imajo sosedna gasilna društva slovenski poveljni jezik, n. pr. rajhenburško. To so dejstva, ki govore jasno!

— **Jesenice na Gorenjskem.** V malokateri tovarni se zgodi toliko nesreč kakor v tovarni Kranjske industrijske družbe. V teku dveh mesecev je odtrgalo dvema delavcema roki in v petek, dne 15. t. m. je ubilo 17 let starega Petra Rapačiča, doma iz Berloga pri Otočacu na Hrvatskem. Takih revežev z eno roko imamo tukaj celo vrsto. Zavarovanje proti nezgodam bi se moralo uvesti, treba je le odločnega in skupnega nastopa delavcev, kajti ako se delavec tako ponesreči, da ni več zmožen za nobeno delo, dobi iz bratovske skladišnice borih 8 gld. mesečno in to je toliko kot nič pri tej draginji. Strokovno društvo na delo!

— **„Rimski orel“.** V Jesenicah na Gorenjskem se snuje telovadno društvo „Rimski orel“, ki naj ima nalogo ugonobiti slovenskega Sokola, kateri po mnenju nekaterih ni na pravi podlagi. Tako bo slovenski narod rešen iz spon sto in stoletnega nemškega robstva. Bog daj norcem pamet!

— **Živo so pokopali** blizu Brnce na Koroškem krčmarico Marijo Spendier. Akoravno je bila imenovana božjastna, so jo vseeno zakopali 25 ur po njeni smrti, ker je mrliški ogleda, bližnji cerkovnik, izjavil, da je pravilno mrtva. Ker so pa hoteli nekateri vedeti, da ni imela čisto mrtvaškega izraza, ko so jo devali v rakev, so odkopali jamo in sodna obdukcija je dokazala, da je ženska umrla vsled zadušenja.

— **Dolinarjeva slavnost** se vrši v nedeljo, dne 24. t. m. v Dorfarjih pri Škofji Loki. Odhod iz Ljubljane ob 7. uri zjutraj. Zajuterk na Trati. Odkritje spominske plošče na rojstnem domu v Dorfarjih po maši pri sv. Duhu okoli pol 11. ure. Skupni obed v gostilni Guseljevi v Škofji Loki ob pol 1. uri. Po obedu primerni izleti v okolico. Za skupni obed se je oglasiti pri g. notarju Lenček-u v Škofji Loki najkasneje do 22. t. m. Društvo Pravniki.

Dopisi.

Št. Jurij ob juž. žel. To je bil narodni praznik za Št. Jurij! Nikoli še ni trg pokazal tako slovesno in veličastno svojega narodnega značaja, ko ta dan. In ta narodni značaj se mora Št. Jurju ohraniti tudi zanaprej, in to za vsako ceno!

Veter narodnih trobojnic, ki so vihrale tako veličastno raz vaših hiš, vrli Šentjurčani, naj neti v vaših srcih ogenj ljubezni do naroda slovenskega!

Da, 14. septembra, to je bil v Št. Jurju narodni parlament. — Kako pa bo v nedeljo, 24. t. m., o priliki blagoslavljanja zastave veteranskega društva? Sliši se, da so veteranci povabili več bratskih društev. Prav! — Nikakor pa ni prav, da so se ozirali v prvi vrsti na znane hajlovce iz Celja! S temi, z bismarkovsko celjsko godbo, s protidinastično celjsko fakinažo in Jellekovimi hlapi iz Štor hočete vi, šentjurski narodni veteranci, pri eni mizi sedeti? Hočete skruniti svoj narodni ponos, skruniti narodni Šentjur?

Blagoslavljanje zastave je za vas, veteranci šentjurski, narodno-patrijotičen praznik! Ne pozabite, da ste bili kot vojaki čislani in zmagoslavni vsepovsod! Nikakor ne smete dovoliti, da bi vam sedaj, ko ste na lastnih nogah, ko imate odičene prsi z zaslužnimi kolajnami, da bi vam zapovedovali mlečozobi Bismarkovci! To bi bila sramota za vaše društvo, za ves Št. Jurij! Šentjurski veteranci! Ne pozabite, da ste Slovenci in kot taki vdani cesarju! Ne trpite, da bi vam zapovedovali odpadniki, renegati! Premislite, da je Št. Jurij izključno slovenski trg, ki ne pozna hajljanja in bismarkovega kulta. Ako bi se pa kdo drznil izzivati v slovenskem Št. Juriju, pokažite mu, da je resnična pesem:

„Slovenci, mi smo vsi krotki,
Ak' se nas ne draži in pusti.
Če nas pa kdo razkači
Slovenec vragov sto potlači!“

Sv. Lovrenc nad Mariborom. Veselica kmetijskega bralnega društva 3. septembra t. l. v proslavo 20 letnice je uspela nepričakovano povoljno. Zahvaliti se je pač v prvi vrsti cenjenim gostom, ki so prišli v obilnem številu iz Maribora, Lembaha, Ruš, Selnice, Lehna, Ribnice, Vuhreda itd. Pa tudi ožja okolica je bila prav dobro zastopana. Vendar so nekateri ugledni in premožni kmetje, ki bi gotovo še pre mogli vstopnino, stražili domači prag, kakor da bi se udeležili slavnosti društva, za katero naj bi se zanimali najbolj. Mar bi bili prišli! Slišali bi izborne besede cenjenega govornika gospoda dr. Rosine, katere je občinstvo poslušalo z nenavadnim zanimanjem. Enakih govorov je treba ljudstvu, pa bi izgubila mlačnost, ki vlada po nekaterih krajih. — Naj navdušenje, ki so ga vzbudile besede, prinese tudi obilnega sadu!

K povoljnemu gmotnemu uspehu so izdatno pripomogle naše vrle rodoljubne gospodične. S prodajo številka za srečolov, šopkov iz cvetličnega paviljona, kave v narodni kavarni ter z razpečevanjem dopisnic šaljive pošte so se neumorno trudile gospice Pernatove, Grösslingerjeva, Ko-

glerjeva iz Sv. Lovrenca ter Urbančeve in Medvedova iz Lehna.

Igra „Stara mesto mlade“ je vzbudila vsestransko zadovoljstvo. Diletantje so se častno izkazali.

Tudi pevcev je treba pohvalno omeniti, ki so s krasnimi spevi povzdigovali slavnost.

Na večer je razsvetljevalo dokaj trobojnih lampijonov prostor, na katerem je bilo zbrano prav dobre volje mnogobrojno odlično občinstvo.

Žal, da so se cenjeni gostje iz bližnjih krajev morali odpeljati z večernim vlakom.

Želeti je, da bi se priredil v prihodnje še marsikateri enako vesel večer. Bralnemu društvu pa bodi v zadovoljstvo, da je dosegla veselica v vsakem oziru svoj namen.

Politični pregled.

— **Ogrska kriza.** Cesar namerava skupno zaslišati v soboto voditelje združene ogrske večine. K cesarju so povabljeni Kossuth, grof Julij Andrassy, baron Banffy in grof Aladar Zichy. Cesar hoče poizkusiti zadnje sredstvo. Nagovoril bo voditelje in jih pozval, naj izjavijo, če so voljni opustiti svojo zahtevo po mažarskem poveljnem jeziku. Ta način je popolnoma nov in res nekaj posebnega in je povzročil v Budimpešti uprav senzacijo. Pričakujejo, da bo vladarjev poizkus uspešen.

— **Rusija.** Ruska vojna uprava je na Angleškem in na Nemškem naročila 24 vojnih ladij, med njimi 8 oklopnice.

— **Nemci so v Afriki** zopet doživeli strahovit poraz. Zamorski vodja Vitboj je naskočil dolgo nemško taborišče, vse vojaštvo je poklal in odpeljal 122 voz živil, mnogo živine, pušk in municije.

— **Švedija in Norveška.** Glasovanje narodovo na Norveškem, o katerem smo govorili, je izpadlo tako, da se naj Norvegija loči od Švedske. Nato so sedli v obmejnem mestu Karlstadu zastopniki Švedije in Norveške skup, ter so se svetovali kaj je nadalje storiti. Švedski so zahtevali odločno, da Norvežani dajo razdreti nekaj trdnjav, ki so je sezidali v zadnjih 5 letih ob švedski meji. Norvežani pa tega nočejo storiti, prej da so zagotovljeni, da jim Švedski ničesar ne storijo. Tako ni prišlo do sporazumljenja. Sedaj pa se zbirajo že vojaki ob švedsko-norveški meji. Če ne bodejo posegle druge države vmes, nastane v par tednih gotovo vojska. Premoč bo v tej na strani Švedov, ki imajo petkrat toliko vojakov in trikrat toliko bojnih ladij, kolikor Norvežani.

— **Po vojski.** Japonski admiral Katoga je napadel s križarkami „Idzumi“ in „Suma“ Petropavlovsk, obstreljeval mesto in razrušil v obližju svetilnika več hiš. O tem boju še poročajo, da so sovražniki oplenili več skladišč za smodnik, pomorili mnogo živine in vzeli prebivalcem orožje. Okrožni načelnik je pobegnul z rodbino v notranjo deželo. Japonci so vzeli tudi ladjo „Australia“, ki je last „Ameriške trgovske in industrijske družbe v Kamčatki“. Ranjen ali ubit ni bil nihče. Admiral Katoga najbrže še ni bil obveščen, da je že sklenjen mir.

Nezadovoljstvo z japonsko vlado silno narašča v Koreji. Tolpe Korejcev se napravljajo v Šoul, da ugovarjajo proti japonskemu izesu; japonski orožniki jih s silo razganjajo.

Japonska vlada išče v Parizu posojila. Odgovorili so ji, da v sedanjih razmerah bi si vsak premislil, preden bi kaj posodil Japonski tudi po 5%. — Japonci imajo poldrugo milijardo jenov dolga, kar je skoro 75 milijard kron! To je ogromna vsota, zlasti če pemislimo, da znaša japonski proračun samo eno osmino ruskega.

— **Nemiri na Ruskem.** Nikolajevski polk, ki ima na bojišču 6900 mož, se pred dvema leti ne vrne domov, temuč ostane v Sibiriji, ker moštvo v političnem oziru ni zanesljivo. Enaka usoda zadene baje še 40.000 vojakov iz južne Rusije.

Darovi.

Za „Družbo sv. Cirila in Metoda“ nam je poslala gospica Micka Novak v Rušah 6 kron. Živila!

Za „Dijaško kuhinjo“ v Celju je poslala Roza Rainer. postajenačelnjka soproga v Rajhenburgu 15 kron, ki jih je nabrala v veseli družbi povodom izleta na Malikamen. Z geslom: „Iskrena naša želja sega do oblakov: Povsodi spominjajte revnih se dijakov!“ Srčna hvala!

Kupujte narodni kolek!

Vabilo

(472) 1

občni zbor

„Hranilnice in posojilnice na Ljubnem vpisanega društva z neomejenim poroštvom“

ki se bo vršil

v petek, dne 29. septembra t. l. ob 9. uri dop. v društveni pisarni.

VZPORED:

1. Poročilo o delovanju v letu 1904.
2. Pregled in odobrenje računov za leto 1904 in razdelitev čistega dobička.
3. Volitev društvenega tajnika.
4. Razni nasveti.

Če bi občni zbor ne bil po pravilih zadostno zastopan, tedaj se vrši na istem kraju in z istim sporedom eno uro pozneje drugi občni zbor, ki bo sklepal pri vsakršnem številu zastopanih deležev.

Ravnatelj: **Ig. Fludrnik.**

Večja gostilna

(Hotel)

(472) 1

v lepem trgu Sevnica se zaradi družinskih razmer **takoj prodaja**. — Pojasnila pri lastniku

F. SIMONČIČ v Sevnici.

Pri prvovrstni avstrijski zavarovalni družbi proti (228) požaru in za življenje najdejo 17-9

posredovalci

kot krajevni in okrajni zastopniki izplačujoči se postranski posel, kot glavni zastopniki in stalni **potovalci** pa dobro trajno službo. Ponudbe pod „15.305“ Gradec, poste restante.

Ivan Stankovič

mizarski mojster

na Spodnji Hudinji št. 40.

Ker sem si na lastnem posestvu uredil popolnoma novo

mizarsko delavnico

priporočam se slavn. občinstvu v blagohotno naklonjenost. (473) 2-1

Prevezam najraznovrstnejša mizarska dela, katera izvršnjem točno, solidno in ceno.

Pisarniški uradniki

se sprejmejo takoj.

Zahteva se izurjenost v manipulaciji in znanost obeh deželnih jezikov. Želi se znanost stenografije (tudi slovenske), pisanje na pisalni stroj in oskrbovanje avtografične preše.

Pismene ponudbe z navedbo dosedanje uporabe in drugih zasebnih razmer naj se pošljejo (477) 1

dr. HENRIKU HAAS-U, odvetniku v Mariboru.

Tomazeva žlindra

kakor **kajnit**

zvezdna znamka

trgovina „**MERKUR**“

najboljše gnojilo prodaja

P. Majdič Celje.

Na debelo in drobno.

Za Brežice in okolico imata prodajo Uršič & Lipej.

Za Bočno in okolico Fr. Štiglic.

Na debelo in drobno.

SVOJI K SVOJIM!

Opozarjamo vsakega varčnega rodoljuba na edino hrvatsko vavarovalno zadrugo

„CROATIA“

pod pokroviteljstvom kralj. glavnega mesta Zagreba.

Ista zavaruje na Štajerskem, Kranjskem in Koroškem vse premičnine, živino in pridelke proti ognju po najnižjih cenah.

Vsa pojasnila daje: Podružnica „Kroatia“ v Trstu. (239) 26-10

Zastopniki se iščejo po večjih krajih Kranjske, Štajerske in Koroške.

Zdravstveni hlačniki

„Patent Mach“ * se dobivajo à

40, 65, 80, 120, 135, svileni 150, 180, za dečke 25, 35, 50, 60, svileni 90

v naslednjih prodajalnah:

Braslovče, Peperko Tom.

Celje, Puttan N.

Dobrna, Strasser Paul.

Gotovlje, Malgaj Fr.

Gornji grad, J. Božić.

Hrastnik, Bauerheim P.

Loka, Jakša Ivan

Mozirje, Žuža Fr. (386) 44-7

Nova cerkev, Arlič Mih.

Polzela, Cizel Josip

Rečica, Konzumno društvo.

Zibika, Založnik J.

Št. Jurij ob J. Ž., Kavčič M.

Št. Jurij ob T., Rizman M.

Št. Peter, Korun Fr.

Šmarje, Stupica Fr.

Šmarje, Löschnik Jan.

Teharje, Wengust Fr.

Trnovlje, Fazarinc A.

Vransko, Schwentner K.

Vojnik, Zottl Fran.

Žusem, Gajšek Flor.

Prodajalne v drugih krajih daje e. kr. izkl. pr. tovar. za hlačnike Fr. Mach, Brno.

PRIPOROČA
VIZITNICE
ZVEZNA TISKARNA

Naprodaj

je dobro belo, staro vino
kakor tudi nov mošt.

(475) Naslov pove upravništvo „Domovine“. 3-1

Posestvo prodam!

Zaradi svoje visoke starosti prodam posestvo ležeče tik kolodvora v Zagorju ob Savi, obstoječe iz dveh hiš s 15 sobami, 2 mali in 2 veliki kleti, vrta obsegajoč 63 ar. s sadnim drevjem, pripravno za vsako obrt, posebno za krčmarje in vino-tržce, pod ugodnimi pogoji več pove lastnik

GREGOR ŽUŽNA, posestnik v Zagorju ob Savi. (474) 2-1

Žužnoštajerska hranilnica v Celju

naznanja, da je **znižala obrestno mero od 1. prosinca 1905** pri zemljiških posojilih od pet na

štiri in tričetrt odstotke.

Za **občinska in korporacijska posojila** v okrajih Gornjigrad, Ševnica, Šoštanj, Šmarje in Vransko pa od pet na

štiri in pol odstotke.

Obrestna mera za **hranilne vloge ostane** kot je bila dosedaj **4%**.

(14) 38

Robert Diehl, Celje,

Graška cesta št. 43
(Stadt Graz)

priporoča ob začetku jesenske sezije svojo najboljšo, domačo

slivovko in tropinovec

(445) 4-3

Za izbornu kakovost jamčim!

Za izbornu kakovost jamčim!

POZOR!

(425) 4-4

POZOR!

JOSIP LAMPRET & ŠOŠTANJ

mizarska delavnica s stroji

priporoča svojo obširno zalogo popolnoma izgotovljenih **OKEN**, v velikosti od 1'50, 1'60, 1'70, 1'80, 1'90 in 2 m po konkurenčnih cenah. **VRATA** istotako izgotovljena v velikosti od 2, 2'20, 2'30, 2'40 m.

V zalogi je zgotovljeno pohištvo.

Zagotavlja solidno in točno postrežbo.

Načrte za okna in vrata pošilja na ogled.

Trgovina s papirjem, pisalnimi
in risalnimi potrebščinami

prodaja c. kr. šolskih knjig in igralnih kart

ZVEZDA TRGOVINA

prej D. HRIBAR

Rotovška ulica 2 **CELJE** Rotovška ulica 2
priporoča

kancelijski, konceptni, pismeni, doku-
mentni, ministrski, ovitni in barvani papir.

Novosti:

Studenčni kataster, dnevnik
občinskega zaklada, dnevnik
ubožnega zaklada } za občine

Dopisnice za naznanila izostanka vojaških
prememb

Izpisek iz zemljiške knjige } za odvetnike
a) posestni list } in notarje
b) brémski list

Dopisnice, pošne spremnice,
nakáznice, zalepke, spremnice
s povzetjem, menice, čeki
in pošne položnice za c. kr.
pošne hranilnice } veljavno samo
za naučne
namene

Razdelitev učne tvarine, spisal K. Marschitz

Temni lak za prebarvanje šolskih tabel.

Tintni ekstrakt za napravo dobrega črnila.

Dnevniki za preparacije.

Rudeča barva za črtanje lesenih šolskih
tabel.

Okraski za rakve.

Strune za gosli, citre, kitare
in tamburice.

svinčniki kamenčki
peresa tablice
peresniki gobice
radirke črnilo

Trgovske knjige v vseh velikostih čr-
tane, z eno ali dvema
kolonoma, v papir,
platno, gradl, ali pol usnje vezane.

Odjemalne knjižice po raznih cenah.

Največja zaloga vseh tiskovin

za občinske urade, krajne šolske svete, učiteljstvo,
župnijske urade, okrajne zastope, užitniške zastope,
hranilnice, posojilnice, odvetnike, notarje in privatnike.

Lastna zaloga šolskih zvezkov in risank.

Papirnate vreče vseh velikosti po originalnih to-
varniških cenah.

Štambilje pečatniki, vignete, (Siegelmarken)
za urade in privatnike izvršujejo
se v najkrajšem času

Svileni papir v vseh barvah.

Dopisnice umetne, pokrajinske in s cveticami
od napriprostejše do najfinejše iz-
peljave.

Molitveniki za birmo, vez v raznih barvah.

Albumi za slike, dopisnice in poezije.

Pismeni papir v kasetah in mapah.

Zavitki za urade v vseh velikostih.

Ceniki za tiskovine in pisarniške potreb-
ščine so brezplačno na razpolago.

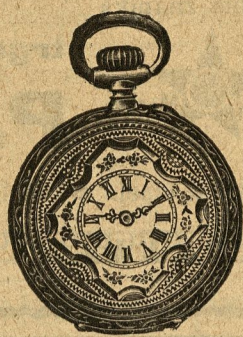
Trgovci in preprodajalci imajo
izjemne cene.

Priznано dobro blago.

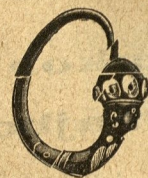
Solidna in točna postrežba.

— SVOJI K SVOJIM! —

Rafael Salmič Celje „Narodni dom“

Prva spodnještajerska narodna tr-
govina z urami, zlatnino, srebr-
nino in optičnimi predmeti

priporoča

(20) —27

svojo bogato in izborno zalogo vsega v to stroko spa-
dajočega blaga po najnižjih konkurenčnih cenah.

Za vsako prodano uro jamčim 2 leti, kakor tudi za vso zlatnino in sre-
brnino, ki je puncirana po c. kr. kontrolnem uradu.

Prevzamem vsa dela, popravila itd., katera izvršujem najvestneje točno in ceno.

Ilustrovane cenike razpošiljam brezplačno in poštnine prosto.

Gg. zdravniki pozor!

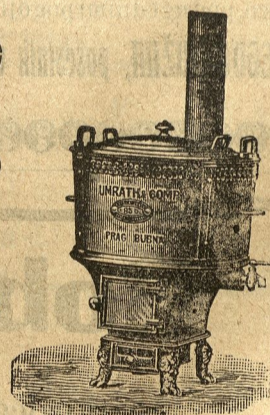
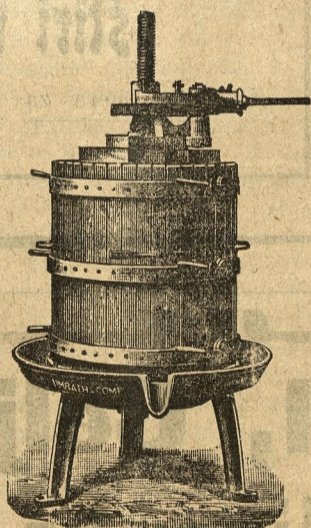
Aprobirane maxim. min. termometre 1a. vrste
prodajam po tovarniških cenah.

Zvezna tiskarna

V zalogi ima in tiska v več barvah izdelane krasne **diplome**,
papirje, cenike, etikete, bolete, časopise, knjige, brošurice, cirkularje, reklamne liste, lepake, opomine, vabila, podobice,
spovedne listke, molitvenike, mrtvaška naznanila, razglednice, hranilne in zadrúžne knjižice, poročna naznanila,
napise za slavoške itd.; sploh izvršuje v kratkem času vse v tiskarsko stroko spadajoče stvari okusno in ceno. —
Veleč. duhovščini, slavnemu učiteljstvu, župnijskim in občinskim uradom, krajnim šolskim svetom, posojilnicam ter
p. n. občinstvu se priporoča za vezavo knjig v priznано trpežni izpeljavi. — Za posojilnice, hranilnice in druge zavode
se izdeljujejo hranilne knjižice ve-
zane v celo ali pol platno z zlatim
ali črnim tiskom po nizki ceni.
Vzorci vedno na razpolago. —
Postrežba točna. — Za mnogo-
brojna naročila se priporoča - - -

Zvezna knjigoveznica.

Najboljše vinske preše
mline za grozdje
čistilnice za žito
kakor
slamoreznice

si nabavite pri tvrdki

„MERKUR“ P. Majdič
trgovina z železnino v Celju

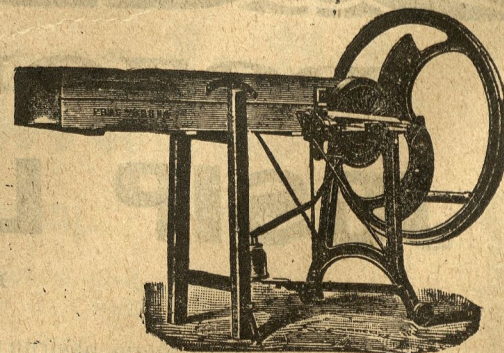
ki razpošilja posebne cenike poljedelskih strojev zastonj.

Za zimo se pripoča bogata zaloga

peči, štedilnikov,
vlitih kotlov, kotlov
za kuhanje žganja,

kakor

prenosnih kotlišč
za kuhanje piče.

Čas za jesensko gnojenje se začne: Najboljše umetno gnojilo je
Tomazeva žlindra in kajnit.

Osmošolec

želi poučevati. — Več se izve v **Zvezni trgovini v Celju.** (457) 3-3

Sprejme se (463) 3-3

trgovski pomočnik

v IV. KOLETNIK-ovi trgovini na Ptujski gori.

Proda se radi boleznih dobrodoča

trgovina z mešanim blagom

v trgu na Sp. Štajerskem brez konkurence. Da se tudi v najem. — Naslov se poizve pri upravnistvu.

Suhe gobe, mališno štupo, orehe laneno seme, oves, pšenico, ječmen, rž, krompir, fižol, lečo, proso, kumino, seme od sončnic, kamelice, konoplje, deteljno seme, sploh vse deželne pridelke kupuje (42) 50-33

Ant. Kolenc, trgovec v Celju
Narodni dom.

Slavnemu občinstvu pa priporoča svojo **bogato zalogo vedno svežega špecerijskega blaga** na debelo in drobno, kakor tudi **pristno domače vino** v sodih od 56 ltr. naprej **vse po najnižji ceni.**
Svoji k svojim!

Hiša v najem.

V prijaznej vasi Šmartno na Paki, 2 min. od železniške postaje Rečica na Paki se da hiša z vrtno takoj v najem.

Taista je jako pripravna za kakega obrtnika ali penzionista. — Več se izve **na pošti v v Rečici na Paki.** (468) 2-2

Lep mlin

na 10 kamnov in dvanajstimi stopami ter z vedno močno vodno silo na **Primostku**, tik okrajne ceste, od pokojnega Franca Premerja, pol ure od mesta Metlike, se **proda po nizki ceni in ugodnimi pogoji**, polovica kupa se lahko po $4\frac{1}{2}\%$ uknjiži. Poleg mlina je tudi še potrebno poslopje, dve šupi, vinska klet, konjski in živinski hlevi, veliki svinjaki, kozolec (toplar), pod in kozolec; zraven je tudi velik sadni vrt, travniki in gozd z debelimi hrasti do 8 oral, za prašičjo in živinsko rejo jako ugoden.

Natančneje se izve pri lastniku **Frideriku Skušek**, trgovcu in posestniku v **Metliki**, Delenjsko. (405) 6-5

Razglas.

Iz deželnih sadjarskih šol v Gleisdorfu in Bruck-u na/M. se odda v jeseni 1905 oziroma spomladi 1906 spodaj zaznamovanih jablan in hrušek, okroglo 36.800 komadov, oddajale se bodo **le na tu-deželne kmetske posestnike** po znižani ceni po 70 vin. komad (t. j. brez zavojnine in poštnine).

Na Zgornještajersko se bodo oddajala jabolka le 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 18, in 20, vrste in hruške le 1, 8, 9, 10, in 13. vrste.

Naročila naj se do konca decembra 1905 na **deželni odbor** dopošljejo, katera pa morajo biti od tamošnjega občinskega predstojnika potrjena, da je naročnik res kmetski posestnik v dotični občini. V slučaju da bi se drevesa rabila za jesensko sajenje, mora biti to v naročilo izrecno naznanjeno; naročilo mora biti doposlano do konca oktobra 1905.

Naročila se bodo rezevala, dokler je kaj zaloge, po redu, kakor bodo dohajala.

Več kako 120 kom. se ne odda enemu posestniku; prejeta drevesca je posestnik zavezan zasedati na lastnem posestvu.

Drevesa se oddajo le proti gotovemu plačilu.

(465) 3-3

Zaznamek

dreves iz deželnih sadjarskih šol v sadni dobi 1905/1906, oddajnih jablan in hrušek, in sicer:

Tek. št.	I. Vrsta jabolk.	a) v Gleisdorfu			b) v Bruku		
		Visoko stebelnata drevesa	Srednje stebelnata drevesa	Pri-tli-kovci	Visoko stebelnata drevesa	Srednje stebelnata drevesa	Pri-tli-kovci
1	Astrakan	—	—	—	—	87	—
2	Šarlamovski	245	10	46	—	100	70
3	Kardinal	370	30	—	25	200	70
4	Grafensteiner	595	10	57	—	200	—
5	Ribstonov pepink	288	105	30	20	500	20
6	Landsbergerjev kosmač	—	—	—	130	1000	—
7	Zimska zlata parmena	—	—	—	20	400	30
8	Dancingerjev robač	—	—	—	—	50	80
9	Rumena žlahtnica	—	—	—	—	90	70
10	Princeva jabolka	—	—	—	14	90	—
11	Štajer. mešanci	3820	290	—	50	250	—
12	Rumeni belefler	1690	85	124	—	—	—
13	Kanada kosmač	4245	525	325	—	—	—
14	Ananas kosmač	706	775	176	—	—	—
15	Baumanov kosmač	195	—	—	—	—	—
16	Kronprinz-Rudolf	860	63	63	—	—	—
17	Londonski pepinek	1975	100	83	—	—	—
18	Renski debeli bob	2100	320	—	54	1000	—
19	Huberjeva moštnica	435	60	—	—	—	—
20	Rudeče progasta lesena jabolka	76	—	—	—	20	—
21	Coks-Oranžni kosmač	195	—	—	—	—	—
22	Damasonov kosmač	555	135	40	—	—	—
II. Vrsta hrušek.							
1	Dielova maslenka	492	59	400	15	120	330
2	Siegelnova maslenka	355	15	29	—	—	—
3	Sterkmanova maslenka	330	18	85	—	—	—
4	Herdenpontova zimska maslenka	490	55	240	—	—	—
5	Zimska dekanova hruška	715	55	217	—	—	—
6	Forelova hruška	85	15	130	—	—	—
7	Josipnica Mechelnova	65	10	190	—	—	—
8	Žlahtna Lojzika	870	18	310	30	200	350
9	Saleburgerca (Solnograščenska)	25	60	—	13	120	200
10	Weilerska moštnica	2060	430	—	—	32	—
11	Hirsch-eva hruška	780	60	—	—	—	—
12	Rumelsterjeva hruška	170	—	—	—	—	—
13	Bosc-podolgovata hruška	—	—	—	40	135	—

Gradec, dne 5. septembra 1905

Štajerski deželni odbor.

Napise za slavoloke za sv. birmo

ima v zalogi Zvezna tiskarna v Celju

Zacinjenje in popravila vsake vrste točno in ceno.

Kotli za pranje in kuhanje žganja vseh vrst v skladišču.

Demetrij Glumac, kotlar
Celje, Graška cesta št. 28

se priporoča p. n. naročnikom za vsa v njegovo stroko spadajoča dela kakor za **vsakovrstno montiranje parnih kotlov, za parne stroje v barvarijah, belilnicah, kožarnah, tovarnah za sveče in magarin itd. paro- in vodovode v bakru in železu.** (238) 50-39

Original SINGER Nähmaschinen
Singer Co. Nähmaschinen Act. Ges.

Man beachte die Fabrikmarke.

Singerjevi šivalni stroji
za domačo porabo in obrtne svrhe vsake vrste.

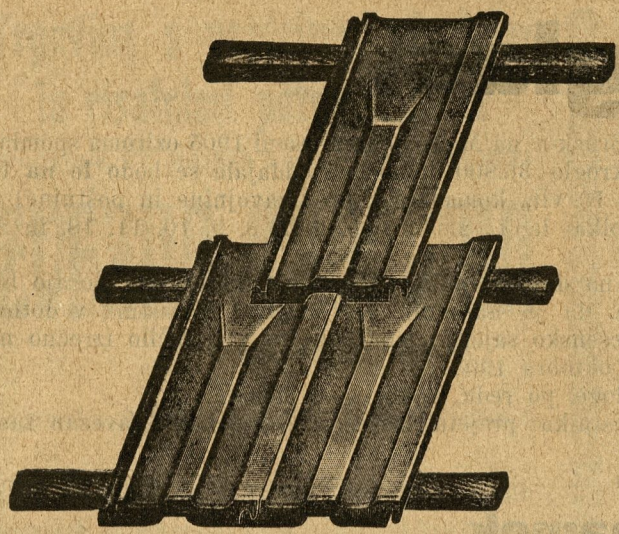
Najprimernejša darila za godove, birmo itd. so

Velika trpežnost in vzorna konstrukcija usposobljajo stroje do najvišje tvornosti ter so vsakomur v uporabo.

Brezplačni pouk v šivanju in vseh načinih modernega in umetnega vezanja

Singerjevi šivalni stroji so na največjih svetovnih razstavah odlikovani z največjimi priznanji.

Singer Co. delniška družba šivalnih strojev
CELJE, Kolodvorska ulica št. 8. (152) —50

F. P. Vidic & Komp. Ljubljana

opekarna in tovarna peči, ponudijo vsako poljubno množino

zarezane strešne opeke „Koroški model“

(Strangfalzziegel).

(222) 20-20

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani.

Te vrste strešniki so patentovani v vseh kulturnih državah. ♦ Lastniki patentov: F. P. Vidic & Komp. in J. Marzola.

Najličnejše, najcenejše in najpriprostejše strešno kritje.

Vzorce in prospekte pošljemo na željo brezplačno.

Sprejmejo se zastopniki. Takošnja in najzanesljivejša postrežba. Sprejmejo se zastopniki.

BOLESTNOM ZDRAVLJE, SLABOMU JAKOST.

Pozor! Čitaj!
Bolnemu zdravje!

(369) 20-8

Pozor! Čitaj!
Slabemu moč!

Pakraške kapljice in slavonska zel, to sta danes dve najpriljubljenejši ljudski zdravili med narodom. ker ta dva leka delujeta gotovo in z najboljšim uspehom ter sta si odprla pot na vse strani sveta.

Pakraške kapljice: Delujejo izvrstno pri vseh želodčnih in črevesnih boleznih ter odstranjujejo krče, boleti iz želodca, vetrove in čistijo kri, pospešujejo prebavo, zganjajo male in velike gliste, odstranjajo mrzlico in vse druge bolezni, ki vsled mrzlice nastajo. Zdravijo vse boleti na jetrih in vranici. Najboljše sredstvo proti boleti maternice in madron: zato ne smejo manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. — Naj vsakdo naroči in naslovi: **Peter Jurišić, lekarnar v Pakracu št. 105, Slavonija.** Denar se pošilja naprej ali s poštnim povzetjem.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 12 stekleničic (1 ducat) 5 K, 24 stekleničic (2 ducata) 8 K 60 v, 36 stekleničic (3 ducati) 12 K 40 v, 48 stekleničic (4 ducati) 16 K, 60 stekleničic (5 ducator) 18 K. Manj od 12 stekleničic se ne razpošilja.

Slavonska zel: Se rabi z vprav sijajnim in najboljšim uspehom proti sušici, proti zastarelemu kašlju, bolečinam v prsih, zamolklosti, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, proti bodanju, kataru in odstranjuje goste sline ter daluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prsnih in pljučnih bolečinah.

Cena je sledeča. (franko na vsako pošto): 2 originalni steklenici 3 K 40 v; 4 originalne steklenice 5 K 80 v; 6 originalnih steklenic 8 K 20 v.

Manj od dveh steklenic se ne razpošilja. Prosim, da se naročuje naravnost od mene pod naslovom:

P. JURIŠIĆ, lekarnar v Pakracu št. 105, Slavonija.

Ljudevit Borovnik

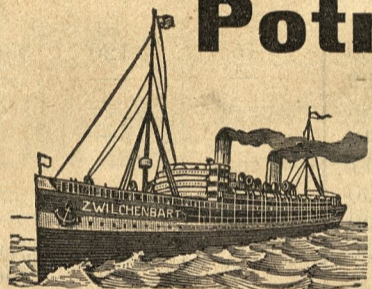
puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanju

vsakovrstnih pušk

za lovce in strelce po najnovjših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje samokresnice, sprejema vsakovrstna popravila ter jih točno in dobro izvršuje. — Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. — Slovenske ali nemške cenike na zahtevanje (255) zastonj in poštne prosto. 50-18

Potnikom v Ameriko
v predvarek!!

Najstarejša tvrdka za špediranje potnikov

ZWILCHENBART

BASEL (Švica) Centralbahnplatz št. 9

sprejema potnike za linijo čez Pariz-Havre po najnižjih cenah; — vožnja na morju le 6 do 7 dni; odhod parobrodov redno vsako soboto. — Za večjo gotovost, da se potniki vkreajo, spremlja jih eden uradnikov do Havre. — Govori in piše se v vseh jezikih.

Kdor hoče potovati, naj se pismeno obrne zaupljivo na nas, in sprejel bode brezplačno najboljša pojasnila.

(449) 17-3

40%

manj delavske sile potrebujejo gasilna društva pri brizgalnicah najnovjšega zistema in prenosom ravnoteža, odlikovanega v Pragi na razstavi leta 1903, izumitelja in tvorničarja

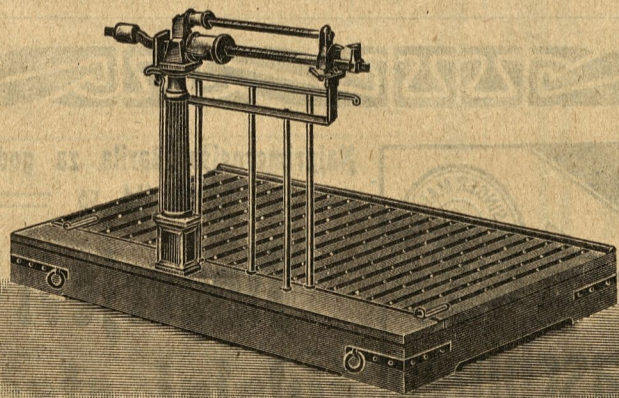
R. A. SMEKAL-a

iz Smichova. Podružnica Zagreb.

Ti stroji delajo desno in levo, eno in dvo-mlazno 30 do 35 m mlaza! Skladišče vseh gasilnih potrebščin. Tudi na obroke.

S spoštovanjem (497) —46

podružnica R. A. Smekal.

Različne tehtnice.

Izdelujem nove ter popravljam tudi stare, bodisi decimalke, premostne ali sploh vsake vrste tehtnic.

Štedilna ognjišča,

izršila. — Štedilna ognjišča imam vedno v zalogi; po poslani meri se ista hitro izvrše.

Vsakovrstne vodovode,

kuhinje, pralnice, dvorišča, hleve ali vrtove.

bodisi iz studencev, vodnjakov ali hidravličnimi vidri, odkoder se voda lahko poljubno napelje bodisi v

Prevzamem popolno napravo kopališč,

najsibodo gorka, mrzla ali parna kopališča, bodisi za zasebnike, zavode, občine itd. — Izvršujem vsa konstrukcijska dela, kakor

mostiče, železne cvetličnjake, verande, stopnice, ravne ali okrogle.

Vsakovrstne železne ograje

(tudi iz žice), n. pr. za stopnice, cerkve, šole, grobove, vrtove in zasebne hiše itd. — **Železna vrata za prodajalne in skladišča ali pokopališča.** — Popolnoma železna okna, primerna za vsako stavbo, osobito za tovarne, skladišča ali hleve, napeljavo strelodov itd.

Sploh izvršujem vsa stavbinska in umetniška v mojo stroko spadajoča dela po tovarniških cenah.

Priporočam se za obilno naročbo

(154) 40-23

IVAN REBEK, stavbeni in umetni ključalničar

Poljska ulica št. 14. ♦ **CELJE** ♦ Poljska ulica št. 14.

